Proletari din toate țările, uniți-vă!

NICOLAE CEAUŞESCU

EXPUNERE

cu privire la activitatea partidului şi întregului popor pentru înlăturarea urmărilor cutremurului catastrofal din 4 martie, dezvoltarea economico-socială actuală a ţării, activitatea internaţională a partidului şi statului şi situaţia politică mondială

prezentată la şedinţa comună
a C.C. al P.C.R., Marii Adunări Naţionale,
Consiliului Suprem
al Dezvoltării Economice şi Sociale
şi activului central de partid şi de stat

28 martie 1977

CUVÎNT DE ÎNCHIDERE

29 martie 1977

EDITURA POLITICĂ
Bucureşti, 1977

EXPUNERE
CU PRIVIRE
LA ACTIVITATEA PARTIDULUI
ŞI ÎNTREGULUI POPOR
PENTRU ÎNLĂTURAREA URMĂRILOR
CUTREMURULUI CATASTROFAL
DIN 4 MARTIE,
DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ
ACTUALĂ A ŢĂRII,
ACTIVITATEA INTERNAŢIONALĂ
A PARTIDULUI ŞI STATULUI
ŞI SITUAŢIA POLITICĂ MONDIALĂ

28 martie 1977

I

FORȚA ȘI UNITATEA PARTIDULUI ȘI POPORULUI ÎN LUPTA PENTRU LICHIDAREA URMĂRILOR CUTREMURULUI, PENTRU NORMALIZAREA VIEȚII ECONOMICO-SOCIALE A ȚĂRII ȘI ASIGURAREA DEZVOLTĂRII NEABĂTUTE A ROMÂNIEI PE CALEA PROGRESULUI ȘI CIVILIZAȚIEI

Stimate tovarășe,

Stimați tovarăși,

Ședința comună a Comitetului Central al partidului, Marii Adunări Naționale, Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și activului central de partid și de stat este consacrată dezbaterii activității partidului și întregului popor pentru înlăturarea urmărilor cutremurului catastrofal din 4 martie, a problemelor dezvoltării economico-sociale actuale a țării noastre, ale activității internaționale a partidului și statului, precum și ale situației politice mondiale.

Am considerat ca necesară organizarea acestei reuniuni comune, ținînd seama de problemele importante pe care urmează să le dezbatem, dar și pentru ca, împreună, să analizăm consecințele cutremurului catastrofal și să stabilim măsurile pentru a asigura înlăturarea deplină a urmărilor sale și mersul ferm înainte al țării pe calea înfăptuirii hotărîrilor Congresului al XI-lea de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism. *(Aplauze puternice).*

După cum se știe, cutremurul care a lovit cu trei săptămîni în urmă țara noastră cu o forță distructivă rar întîlnită a provocat mari distrugeri și avarii în

Capitală și în 9 județe ale țării, a afectat grav o serie de centre, a nimicit aproape în întregime orașul Zimnicea și un număr de sate, soldîndu-se cu daune deosebit de grele pentru întreaga noastră societate.

Cea mai grea pierdere, irecuperabilă, pe care am suferit-o constă în dispariția celor 1 570 de vieți omenești, care a îndoliat numeroase familii și a pricinuit o profundă durere prietenilor, cunoscuților, întregului nostru popor. Printre decedați se află numeroși oameni ai muncii, constructori ai socialismului, muncitori, ingineri, specialiști, cadre de partid și de stat, oameni de știință și cultură, personalități proeminente ale vieții noastre sociale.

În memoria celor care au murit în împrejurările dramatice ale cutremurului de la 4 martie, propun să păstrăm un moment de reculegere! *(Cei prezenți în sală se ridică în picioare și păstrează un moment de reculegere).*

Cutremurul a accidentat, de asemenea, în Capitală și în restul țării, peste 11 300 cetățeni, dintre care 854 se mai găsesc încă în spitale, unii cu răni grave și invalidități serioase, cărora li s-au acordat și li se acordă cele mai atente îngrijiri și față de care vom manifesta toată grija în vederea reîncadrării lor în viața și munca societății noastre.

Cutremurul a provocat țării noastre și uriașe pagube materiale. S-au prăbușit și avariat grav 32 900 de locuințe, lăsînd fără adăpost aproape 35 000 de familii, iar alte zeci de mii de imobile au suferit diferite avarii, unele foarte grave. S-au înregistrat distrugeri importante în rețeaua școlară, sanitară și comercială, la așezăminte culturale, monumente istorice și edificii administrative. Au fost lovite, de asemenea, de cutremur 763 de unități economice din sectoare de bază ale industriei, construcțiilor și transportului, au fost scoase din funcțiune instalații și utilaje de valoare, s-a pierdut un important volum de producție. În agricultură s-au produs numeroase

distrugeri şi avarii la construcţii zootehnice, ateliere mecanice, silozuri, magazii de cereale, sere, s-a pierdut un mare număr de animale şi păsări. Toate acestea au afectat greu economia noastră, diminuind avuţia naţională a României cu aproape 10 miliarde de lei. Tabloul complet al pierderilor şi daunelor materiale este însă mai mare. După înlăturarea principalelor focare de distrugere şi pe măsura încheierii acţiunii de verificare sistematică a întregului fond locativ, a tuturor imobilelor avariate şi a unităţilor economice, descoperim noi şi noi urme, unele destul de serioase, ale cutremurului de la 4 martie, care amplifică şi mai mult proporţiile pagubelor suferite de poporul nostru, de societatea noastră.

În momentul producerii cutremurului mă aflam în străinătate. În primele momente am reuşit să stabilesc legătura cu tovarăşii din ţară şi să adoptăm măsurile imediate pentru a se acţiona în vederea salvării oamenilor şi înlăturării urmărilor cutremurului. Din străinătate am stabilit decretarea stării de necesitate, care a început să acţioneze de îndată după cutremur.

Se cunosc împrejurările cumplite create de cutremur. Comitetul Central al partidului, Comitetul Politic Executiv, guvernul au desfăşurat o intensă şi neîntreruptă activitate pentru mobilizarea tuturor forţelor în vederea limitării dezastrului, înlăturării urmărilor sale şi restabilirii cursului normal al vieţii localităţilor sinistrate, a întregii ţări. Comitetul Politic Executiv a condus permanent munca întregului partid şi popor, analizînd zilnic, în şedinţe operative de lucru, stadiul evoluţiei situaţiei, organizînd comandamente de acţiune, stabilind măsurile prioritare, de cea mai mare urgenţă, pentru înlăturarea grabnică a consecinţelor cutremurului şi sprijinirea sinistraţilor, pentru desfăşurarea în condiţii cît mai corespunzătoare a vieţii economico-sociale a ţării.

Comitetele județene și al municipiului București, organele de partid din toate localitățile, organizațiile de partid din întreprinderi și instituții, comuniștii s-au aflat continuu în fruntea bătăliei pentru normalizarea situației, au acționat ferm pentru unirea și organizarea oamenilor muncii în efortul de depășire a efectelor cutremurului, de asigurare a reluării cursului normal al vieții în toate domeniile de activitate.

Cea mai mare atenție a fost acordată, din prima clipă, luptei pentru salvarea oamenilor. S-a dus o îndîrjită și eroică bătălie, zile și nopți în șir, pentru scoaterea de sub ruine a tuturor supraviețuitorilor catastrofei, neprecupețindu-se în acest scop nici un mijloc, nici o posibilitate, nici un efort. S-a făcut tot ce era omenește posibil pentru fiecare ființă vie, s-a întreprins totul pentru a nu se pierde nici cea mai slabă speranță, nici cea mai mică șansă. Acest efort uriaș a fost adesea încununat de succes, reușindu-se să se smulgă din ghearele morții, chiar și după 8 și 11 zile, oameni vii îngropați sub dărîmături.

S-a desfășurat, de asemenea, o intensă activitate pentru internarea și îngrijirea răniților, pentru salvarea vieții celor accidentați, precum și pentru adăpostirea celor rămași fără locuințe. Conducerea partidului și statului a pus pe primul plan grija față de om, soluționarea problemelor stringente ale cetățenilor care au avut de suferit de pe urma cutremurului. Măsurile luate în acest sens de Comitetul Politic Executiv sînt cunoscute tuturor și de aceea nu mă voi mai referi la ele. În aceste grele împrejurări s-a afirmat cu toată puterea umanismul revoluționar, faptul că scopul suprem al politicii partidului și statului nostru, esența însăși a socialismului o constituie omul, bunăstarea și fericirea lui, afirmarea multilaterală a personalității umane, făurirea unei vieți demne și civilizate pentru toți cetățenii patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Paralel cu eforturile pentru ocrotirea sinistraților, partidul și statul au acordat o atenție deosebită înlăturării ruinelor marilor clădiri prăbușite în centrul Capitalei, consolidării provizorii rapide a altor edificii grav avariate, organizării acțiunii de refacere. Unități ale armatei noastre și Ministerului de Interne, detașamente ale gărzilor patriotice, ale tineretului și studenților, cu participarea permanentă a zecilor și sutelor de mii de cetățeni, au desfășurat o muncă titanică zi și noapte, timp de aproape două săptămîni, pentru înlăturarea urmărilor cutremurului catastrofal în Capitala patriei și în alte zeci de localități.

O muncă încordată au desfășurat, de asemenea, colectivele muncitorilor uzinelor avariate. Muncitorii, inginerii și tehnicienii din numeroase întreprinderi din București, Ploiești, Craiova, Tîrgoviște, Buzău, Galați și alte centre industriale au stat zi și noapte în întreprinderi, reparînd și repunînd în funcțiune utilajele, lucrînd la refacerea clădirilor și, totodată, în secții la mașinile care nu erau avariate, neprecupețind nimic pentru reluarea cît mai grabnică a producției și chiar realizarea unor avansuri față de prevederile planului. Un efort deosebit au depus și oamenii muncii din întreprinderile neafectate de cutremur pentru recuperarea pierderilor de producție proprii, rezultate din întreruperea temporară a energiei electrice, pentru sprijinirea refacerii unităților avariate și compensarea pagubelor mari suferite de întreaga industrie, de economia națională. Merită subliniat faptul că oamenii muncii din industria alimentară și din comerț au acționat cu înalt spirit de răspundere, asigurînd funcționarea normală a producției și desfacerii, aprovizionarea corespunzătoare cu mărfuri de primă necesitate, cu bunuri de larg consum, a întregii populații. La rîndul lor, oamenii muncii din transporturi au reușit să facă față cu succes situației, restabilind într-un timp foarte scurt

circulația persoanelor și mărfurilor pe toate căile de comunicație ale țării. O mențiune specială se cuvine făcută în legătură cu activitatea sectorului alimentării cu energie și gaz metan, care, acționînd cu promptitudine și fermitate pentru închiderea rețelei în primele momente ale cutremurului, a reușit să înlăture pericolul izbucnirii unor incendii ce puteau provoca pagube incalculabile cetățenilor și economiei noastre naționale.

În zilele de grea încercare prin care a trecut după cutremurul de la 4 martie, poporul nostru a putut face față cu succes situației, a putut asigura normalizarea rapidă a vieții publice, datorită conducerii ferme de către partid a întregii noastre națiuni. Iată de ce consider că este necesar ca de la această înaltă tribună să aduc cele mai vii mulțumiri activului nostru de partid, tuturor comuniștilor pentru spiritul de abnegație și devotamentul cu care și-au făcut datoria, pentru modul exemplar în care s-au achitat de înaltele și grelele răspunderi ce le-au revenit, dovedind prin aceasta că își îndeplinesc cu cinste datoria față de patrie, față de popor. *(Aplauze puternice).* Aceleași mulțumiri doresc să le aduc activului nostru de stat, consiliilor populare județene, orășenești și comunale care au fost, de asemenea, la datorie, îndeplinindu-și obligațiile și îndatoririle față de popor. *(Aplauze puternice).*

Încă o dată s-a demonstrat, în modul cel mai grăitor, capacitatea organizatorică și politică a partidului nostru, faptul că el își îndeplinește cu deplin succes rolul de forță politică conducătoare a întregii noastre națiuni. Viața a dovedit iarăși, ca de atîtea ori de-a lungul istoriei, că Partidul Comunist Român, încercat și călit în lupte, puternic și unit, știe să conducă poporul atît la bine cît și la greu, asigurîndu-i victoria deplină în construcția noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice, prelungite).* Iată de ce partidul nostru se bucură de încrederea nețărmu-

rită a întregului popor, care urmează cu fermitate politica sa marxist-leninistă bazată pe aplicarea creatoare a adevărurilor generale la condițiile concrete ale țării noastre, politică ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii națiuni, cauzei generale a socialismului, progresului și păcii în lume. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

De asemenea, doresc să exprim prețuirea cea mai profundă pentru dîrzenia, perseverența și spiritul de sacrificiu cu care au acționat militarii forțelor noastre armate și unitățile Ministerului de Interne în zilele grele de după cutremur, pentru contribuția valoroasă, neprecupețită pe care au dat-o în uriașul efort de salvare a supraviețuitorilor catastrofei, de demolare a imobilelor prăbușite, de reconstrucție și normalizare a vieții sociale. Încă o dată, armata noastră a demonstrat că este și va fi, în toate împrejurările, alături de popor, îi va asigura cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea. *(Aplauze puternice).* Aceeași înaltă apreciere se cuvine să o dăm formațiunilor gărzilor patriotice, care, alături de militari, au muncit zi și noapte, fără odihnă, cu totală dăruire, în Capitală și în alte localități ale țării, pentru înlăturarea urmărilor cutremurului. Putem afirma că, în aceste împrejurări grele, gărzile patriotice au demonstrat că sînt în stare să acționeze, în orice împrejurări, pentru a-și face datoria față de patrie și popor. *(Aplauze puternice).* O înaltă prețuire merită tineretul patriei noastre, care, dovedindu-și și în aceste împrejurări înaltele calități politice și etice cultivate de partid, de organizația sa revoluționară, s-a avîntat cu vitejie și eroism, uneori din proprie inițiativă, în marea încleștare pentru salvarea oamenilor și a avutului obștesc, pentru înlăturarea efectelor dezastrului, dovedind că el este gata și este în stare să asigure mersul ferm înainte al patriei și să-și îndeplinească îndatoririle în orice împrejurări. *(Aplauze puternice).* O apreciere deosebită dăm comportării minunate a medi-

cilor, a întregului personal sanitar, care, în luptă cu moartea și cu suferința, au făcut adevărate minuni, salvînd nenumărate vieți omenești, stînd neclintiți, zile și nopți, la patul bolnavilor, înconjurîndu-i cu căldură și solicitudine, dovedindu-și atît înalta pregătire profesională, cît și spiritul de dăruire umanitar, faptul că ei pot să-și îndeplinească în bune condiții îndatoririle față de popor. (*Aplauze puternice*).

În mod deosebit, de la această înaltă tribună, se cuvine relevată încă o dată forța și energia revoluționară a clasei noastre muncitoare, clasa conducătoare a societății, spiritul de abnegație și capacitatea creatoare dovedite atît în lupta pentru apărarea avuției socialiste, pentru refacerea economiei afectate de cutremur, pentru reluarea cursului normal al producției bunurilor materiale — baza progresului societății noastre, a bunăstării poporului — cît și în acțiunea generală la care a participat, în orele de după program, pentru normalizarea întregii vieți publice. Se poate spune că clasa noastră muncitoare a demonstrat și în aceste împrejurări că își îndeplinește în cele mai bune condiții și își va îndeplini întotdeauna rolul său de clasă conducătoare a întregii națiuni pe calea socialismului, a asigurării independenței și suveranității țării. (*Aplauze puternice*). O înaltă apreciere dăm consiliilor oamenilor muncii — organe de conducere colectivă a întreprinderilor — care au acționat cu fermitate și eficiență, împreună cu organizațiile de partid, pentru punerea rapidă în funcțiune a unităților economice avariate și desfășurarea în bune condiții a producției. Ele și-au demonstrat în aceste condiții eficacitatea, forța muncii colective, a participării active a maselor populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. (*Aplauze puternice*).

Cuvinte de profundă prețuire trebuie să exprimăm, de asemenea, la adresa țărănimii, care, deși a suferit la rîndu-i importante pierderi, și-a concentrat

energia pentru continuarea muncii în agricultură, pentru asigurarea unei recolte bogate în acest an, demonstrînd că în strînsă alianță cu clasa muncitoare, cu celelalte forțe sociale ale națiunii noastre, ea reprezintă o puternică forță care își va îndeplini, întotdeauna, îndatoririle față de patrie și popor. *(Aplauze puternice).* Dăm, de asemenea, o deosebită apreciere modului în care s-a comportat în aceste împrejurări intelectualitatea — oamenii de știință, inginerii, specialiștii, cadrele didactice — precum și toți cetățenii, populația Capitalei, oamenii muncii din întreaga țară, dovedind o înaltă conștiință patriotică, un înalt spirit de răspundere față de patrie, față de interesele generale ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

În general trebuie să spunem, cu un sentiment de profundă și legitimă mîndrie și satisfacție, că toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor au dovedit în această grea încercare mari virtuți morale, relevîndu-și din nou, ca de atîtea ori în momentele de restriște, vitejia, puterea de stăpînire, capacitatea de a înfrînge și depăși greutățile, inclusiv de a înfrunta stihiile naturii. Se știe că în lupta și munca pentru edificarea socialismului, poporul nostru a trebuit să învingă nu numai înapoierea moștenită de la vechiul regim, opoziția forțelor reacționare, neajunsuri și greutăți de tot felul, dar uneori și adversitatea naturii — ani grei de secetă, două mari inundații devastatoare în ultimii ani și, acum, distrugerile uriașe ale cutremurului de la 4 martie. S-ar putea spune, ca în unele legende, că forțele răului încearcă să ridice tot felul de obstacole în calea mersului triumfător al poporului nostru pe calea socialismului. Dar nimic nu a putut și nu poate înfrînge energia și elanul revoluționar al poporului nostru, voința sa de a înfăptui politica partidului, hotărîrea neabătută de a înălța cu succes edificiul socialismului și comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

II

CONCLUZII ȘI MĂSURI PRIVIND ACTIVITATEA DE PROIECTARE ȘI CONSTRUCȚIE, REFACEREA LOCALITĂȚILOR AFECTATE DE CUTREMUR, RIDICAREA NIVELULUI CREAȚIEI ARHITECTURALE ȘI AL SISTEMATIZĂRII URBANE ȘI RURALE ÎN ȚARA NOASTRĂ

Stimați tovarăși,

Cutremurul catastrofal din 4 martie a supus unui sever examen toate construcțiile sociale, industriale și agrare, activitatea arhitecților, proiectanților și constructorilor. Trebuie să subliniez cu multă satisfacție că acest examen deosebit de greu a fost trecut cu bine, că aproape totalitatea noilor construcții s-a comportat satisfăcător, demonstrîndu-se că valorosul corp de arhitecți, proiectanți și constructori al țării noastre a desfășurat o activitate pozitivă, a clădit construcții durabile. Din aproape 1 milion de locuințe construite în ultimii 15 ani, numai cîteva blocuri, dintre care două în București, n-au rezistat acestei încercări și aceasta datorită încălcării normelor de proiectare și construcție. Este adevărat, totodată, că au mai apărut o serie de deficiențe și la alte edificii sociale și industriale, ce se datorează de asemenea unor grave lipsuri în proiectare și construcție.

Din studiul și datele controlului de pînă acum reiese că la unele locuințe prăbușite, sau care au suferit avarii grave, în decursul timpului s-au produs modificări, supraetajări sau intervenții ce au modificat structura de rezistență. La multe clădiri s-au făcut adaosuri care au îngreunat construcțiile sau au fost înlăturați stîlpi din structura de rezistență, în scopul lărgirii unor spații. Este evident că toate acestea constituie grave încălcări ale legilor și normelor de proiectare și construcție și de aceea se impun măsuri severe pentru lichidarea cu desăvîr-

șire a unor asemenea stări de lucruri. De asemenea, unele deficiențe apărute la o serie de construcții industriale se datoresc supradimensionării, realizării unor acoperișuri greoaie din beton.

Pe baza hotărîrii Comitetului Politic Executiv, organele de stat și comisiile special constituite vor studia și analiza toate aceste probleme, vor întocmi un studiu complet cu privire la concluziile și învățămintele ce trebuie trase din acest sever examen, urmînd să se stabilească măsuri ferme pentru îmbunătățirea activității de proiectare și construcție, pentru înlăturarea cu desăvîrșire a greșelilor și lipsurilor reieșite cu acest prilej. Proiectul de lege cu privire la durabilitatea și calitatea construcțiilor social-culturale și industrial-agrare prevede măsuri hotărîte în direcția aceasta.

Se impune îmbunătățirea întregii activități din domeniul arhitecturii și proiectării, perfecționarea muncii întreprinderilor de construcție, în vederea asigurării unor edificii în stare să răspundă tuturor necesităților și utilităților pentru care sînt create și, totodată, care să prezinte garanția unei rezistențe și durabilități maxime. Aceasta impune creșterea răspunderii tuturor lucrătorilor din proiectare și construcții, întărirea controlului atît în procesul proiectării, cît și în desfășurarea activității de construcție, precum și creșterea exigențelor în recepționarea lucrărilor executate, a obiectivelor realizate.

Pe baza analizelor și concluziilor trase din acest cutremur s-au adus îmbunătățiri provizorii în stabilirea pe zone geografice a gradului de seismicitate la care trebuie să reziste clădirile, urmînd ca pînă în luna mai Institutul de fizică a pămîntului și seismologie, Institutul geologic și Institutul central de construcții să propună noua zonare seismică în funcție de care se va calcula rezistența viitoarelor construcții.

Acum, în București și în celelalte localități care au avut de suferit de pe urma cutremurului, se desfășoară o intensă activitate de consolidare și reparare

a imobilelor distruse. Totodată, se lucrează la realizarea proiectelor pentru refacerea imobilelor distruse și reconstrucția localităților grav avariate. În acest sens, pe baza hotărîrilor Comitetului Politic Executiv, se va revedea planul de sistematizare a Capitalei, urmînd să i se aducă unele îmbunătățiri, astfel ca refacerea imobilelor distruse să se încadreze într-o concepție arhitecturală și urbanistică nouă, modernă. Pentru realizarea unei mai raționale concentrări a diferitelor instituții de stat și obștești, apare necesară construirea unui nou centru politico-administrativ. De asemenea, se va trece la realizarea unor noi edificii culturale, ca, de pildă, Biblioteca națională, Muzeul de istorie națională, Opera de Stat și altele. Realizarea noilor construcții de locuințe, a noului centru politico-administrativ și a noilor așezăminte cultural-artistice trebuie să ducă la refacerea într-o viziune nouă a capitalei noastre, pe baza afirmării, într-o îmbinare armonioasă, a elementelor arhitecturii românești și a cuceririlor arhitecturii și tehnicii construcțiilor pe plan mondial.

Se va trece, de asemenea, la refacerea, aproape în întregime, a centrului orașului Craiova, care a fost puternic lovit de cutremur. Ținîndu-se seama de distrugerile provocate în alte localități urbane, se vor construi suplimentar 20 000 de noi apartamente. Se va acționa, totodată, pentru sistematizarea a circa 20 comune care au avut mai mult de suferit — din care 4 sînt comune suburbane ale orașului București — unde se vor construi 10 000 de locuințe, stabilite prin hotărîrea Comitetului Politic Executiv. Toate acestea nu reprezintă însă decît o mică parte din uriașa activitate de construcție ce se va desfășura în următorii ani, ținînd seama că, pe baza prevederilor planului cincinal și a suplimentării acestora cu circa 160 000 de locuințe, avem de construit pînă în anul 1980 aproape 1 milion de apartamente în orașe și circa 250 000—300 000 locuințe în comune și sate. Va trebui să luăm toate măsurile pentru ca

acest amplu program de refacere a Capitalei și a celorlalte orașe și sate ale patriei noastre afectate de cutremur, uriașul volum de construcții urbane și rurale prevăzute în actualul cincinal să se desfășoare în cele mai bune condiții, asigurînd patriei noastre o înfățișare nouă, înfloritoare, demnă de epoca făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, care să ofere oamenilor muncii, întregului popor condiții tot mai bune de locuit și de viață. *(Aplauze puternice)*. Toate acestea impun organelor și organizațiilor de partid, consiliilor populare să acționeze cu fermitate, să manifeste o preocupare mai intensă pentru realizarea acestor mărețe obiective la timp și în cele mai bune condiții. În același timp, ele trebuie să acorde în continuare maximum de sprijin și solicitudine pentru soluționarea operativă și judicioasă a problemelor populației sinistrate, să dovedească cea mai mare grijă față de oamenii care au avut de suferit de pe urma cutremurului, pentru ca ei să simtă cu putere căldura umanistă și solidaritatea fierbinte a societății, astfel încît să poată reintra cît mai grabnic în cursul firesc al vieții și muncii patriei noastre socialiste.

Stimați tovarăși,

În zilele de după cutremur s-a dezvoltat, în mod firesc, în rîndul poporului, o puternică mișcare de întrajutorare și solidaritate, care oglindește caracterul relațiilor noi statornicite în orînduirea noastră, afirmarea tot mai viguroasă a principiilor eticii și echității socialiste, manifestarea conștiinței noi, revoluționare a oamenilor muncii, a trăsăturilor moral-politice înaintate ale celor ce muncesc.

Pe lîngă munca plină de abnegație, desfășurată la locul de producție și în acțiunea generală de normalizare a vieții economico-sociale, oamenii muncii au hotărît să contribuie, din veniturile lor, la fondul refacerii, solidarității și omeniei cu sume care totalizează pînă în momentul de față circa trei miliarde

trei sute de milioane lei. Acestea reprezintă o elocventă expresie a demnității și spiritului de solidaritate și întrajutorare al poporului nostru, a unității și forței sale politice și morale. În aceste momente grele am simțit mai mult ca niciodată ce minunat popor sîntem, am dovedit că nu ne plecăm în fața greutăților, ci, dimpotrivă, în asemenea împrejurări devenim mai dîrji, mai hotărîți să înfăptuim comunismul în România. *(Aplauze puternice, îndelungate).* În aceste clipe dramatice am simțit și mai mult fericirea și mîndria că sînt fiul minunatului popor român, că merită, pentru el, pentru viața lui, să faci totul, chiar să-ți dai viața. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimați tovarăși,

Doresc să subliniez, de asemenea, că în situația grea pricinuită de cutremur poporul nostru s-a bucurat de prietenia și sentimentele de solidaritate ale unui mare număr de popoare și națiuni. O serie de state s-au oferit să vină în sprijinul țării noastre, trimițînd medicamente, utilaj sanitar, alimente, diferite sume de bani, materiale de construcții, aparatură, piese de schimb pentru utilajele tehnologice și altele. Vreau să relev în mod special ajutorul acordat poporului român de popoarele care construiesc socialismul, și în primul rînd de popoarele Uniunii Sovietice, care au oferit țării noastre un important sprijin material pentru reconstrucție, de popoarele Iugoslaviei, Cehoslovaciei, R. D. Germane, Chinei, Coreei, Bulgariei, Mongoliei și ale altor țări socialiste. *(Aplauze puternice).* De asemenea, dintr-o serie de alte țări, ca de pildă R. F. Germania, Austria, Elveția, Italia, Statele Unite, Grecia, Franța, Turcia, Olanda, Anglia, Suedia, Libia, Siria, Danemarca și altele, guvernele, unele organizații, firme, oameni politici și de afaceri, precum și persoane particulare au trimis, sub diferite forme, ajutor poporului român.

Le mulțumim tuturor, în modul cel mai călduros, văzînd în aceste acte o expresie a solidarității inter-

naționale a celorlalte popoare cu poporul nostru, o manifestare a prețuirii de care se bucură România socialistă în rîndul comunității internaționale, o formă a solidarității, colaborării și întrajutorării reciproce între națiuni în momente grele. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Doresc, de asemenea, să mulțumesc călduros conducătorilor de state și guverne, tuturor oamenilor politici care ne-au trimis telegrame de compasiune, care și-au exprimat solidaritatea și simpatia față de poporul nostru. Apreciez în mod deosebit gestul președintelui Iugoslaviei, tovarășul Tito, precum și al șefului statului nigerian, general-locotenent Olusegun Obasanjo, care au trimis delegații speciale pentru a exprima compasiune și solidaritate cu poporul român în aceste împrejurări. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Toate acestea ne obligă și mai mult să facem totul pentru întărirea colaborării și solidarității internaționale, pentru a continua politica noastră de colaborare cu toate statele, închinată cauzei destinderii, colaborării, păcii și securității internaționale. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Evenimentele tragice prin care am trecut ca urmare a cutremurului de la 4 martie au constituit o elocventă verificare a superiorității socialismului, a trăiniciei indestructibile a orînduirii noastre noi, a legăturilor strînse, cu adevărat organice, existente între partid și popor, precum și a umanismului nou, revoluționar, de care sînt tot mai puternic animați oamenii muncii din patria noastră.

În primul rînd, s-a reliefat cu putere forța economiei noastre socialiste, capacitatea ei de a face față cu succes oricăror momente grele, de a depăși calamități, pierderi și distrugeri într-un timp scurt, fără perturbări grave, fără repercusiuni profunde asupra cursului evoluției sale. Acesta este rezultatul dez-

voltării intensive, în ritm inalt, pe baza cuceririlor științei și tehnicii moderne, a forțelor de producție ale țării, al creșterii puternice a avuției naționale, a venitului nostru național. Este o nouă dovadă a justeței politicii partidului și statului de industrializare a țării, de alocare a unei însemnate părți a venitului național pentru făurirea unei economii socialiste puternice, independente — baza întregii opere de construcție socialistă, chezășia întăririi suveranității noastre naționale, a ridicării continue a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Acesta este, totodată, rezultatul muncii eroice a întregului popor, care nu precupețește nimic pentru înfăptuirea programului partidului de lichidare a rămînerii în urmă și ridicare a României în rîndul țărilor avansate economic ale lumii.

Unele agenții de presă se întreabă, așa cum m-au întrebat, de altfel, și unii corespondenți străini la conferința de presă ținută la București la 10 martie, cum se explică minunata comportare a poporului român, demnitatea și forța de care a dat dovadă în perioada de după groaznicul cutremur care ne-a lovit țara. Așa cum am arătat și atunci, aceasta se datorește înaltelor sale virtuți morale dovedite de-a lungul întregii istorii, precum și faptului că poporul nostru, care a fost exploatat și asuprit vreme îndelungată, care a trebuit să ducă lupte grele pentru cucerirea independenței și suveranității naționale, a libertății, este astăzi deplin stăpîn pe soarta sa, pe bogățiile naționale și pe munca lui, făurindu-și în mod liber o viață nouă, prosperă. În aceasta constă cauza comportării minunate, exemplare a poporului nostru! *(Aplauze puternice, îndelungate).* Poporul român este conștient că tot ceea ce se făurește în opera de edificare a socialismului în țara noastă este destinat bunăstării și fericirii sale, viitorului său luminos. Iată de ce el acționează strîns unit pentru întărirea continuă a economiei noastre naționale, este hotărît să facă totul pentru ca, în ciuda pierderilor

suferite, să asigure înfăptuirea neabătută a Programului partidului, înflorirea multilaterală a României, victoria socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

III

SUCCESELE ÎN ÎNDEPLINIREA PLANULUI PE 1976 ȘI PE PRIMUL TRIMESTRU AL ACESTUI AN, SARCINILE DE VIITOR PENTRU REALIZAREA TUTUROR PREVEDERILOR CINCINALULUI, PENTRU CREȘTEREA AVUȚIEI NAȚIONALE A PATRIEI NOASTRE

Stimați tovarăși,

Consider că este necesar să înfățișez pe scurt succesele remarcabile obținute de poporul nostru în anul 1976 și în prima parte a acestui an în îndeplinirea marilor obiective ale cincinalului, precum și direcțiile în care trebuie să acționăm, în continuare, pentru a asigura înfăptuirea neabătută a programului istoric elaborat de Congresul al XI-lea al partidului.

După cum se cunoaște din comunicatul oficial publicat în presă, în anul 1976 planul producției industriale a fost realizat în proporție de 101,9 la sută, obținîndu-se față de 1975 o creștere de peste 11,5 la sută, superioară ritmului mediu prevăzut în cincinal. Au continuat să se dezvolte puternic ramurile de bază — metalurgia, construcția de mașini și chimia, care asigură în prezent circa 57 la sută din volumul producției — precum și industria ușoară și alimentară. În agricultură s-a realizat o recoltă de aproape 20 milioane tone cereale și însemnate producții de sfeclă de zahăr, cartofi, legume ; au crescut, de asemenea, numărul animalelor și producția animalieră. Pe ansamblu, agricultura a înregistrat un ritm de creștere de peste 17 la sută, realizîndu-se cea mai mare producție din istoria țării noastre. Dezvoltarea

industriei și agriculturii, a celorlalte ramuri ale producției materiale a permis creșterea venitului național cu 10,5 la sută. Volumul investițiilor a depășit anul trecut de aproape 1,5 ori totalul fondurilor investite în întregul cincinal 1956—1960. Au fost realizate, de asemenea, prevederile în domeniul ridicării nivelului de trai al poporului, retribuția reală a personalului din întreprinderi și instituții majorîndu-se cu 6,1 la sută, iar veniturile bănești ale țărănimii cu 11,6 la sută. Puterii de cumpărare sporite a populației i-a corespuns o majorare cu 8,6 la sută a volumului mărfurilor vîndute, asigurîndu-se buna aprovizionare a cetățenilor cu produse agroalimentare și industriale, precum și stabilitatea prețurilor.

Al doilea an al cincinalului a început, de asemenea, sub semnul unei puternice angajări a poporului în realizarea prevederilor planului de stat. Colectivele oamenilor muncii din unitățile economice, analizînd cu spirit de răspundere propriile resurse și posibilități, s-au angajat să realizeze importante depășiri ale planului pe acest an. Ca urmare, în primele două luni ale anului, planul producției industriale a fost realizat în proporție de 102,4 la sută, realizîndu-se un ritm de creștere de 12 la sută. Comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, exportul a crescut cu peste 20 la sută, iar volumul investițiilor cu aproape 13 la sută. Au fost, de asemenea, depășite prevederile de sporire a productivității muncii.

Realizările din anul 1976 și din prima parte a acestui an evidențiază justețea programului adoptat de Congresul al XI-lea, realismul prevederilor planului cincinal, faptul că avem tot ceea ce este necesar pentru a îndeplini și depăși obiectivele stabilite. Doresc să menționez că, în săptămînile care au trecut după cutremur, multe colective de oameni ai muncii și-au luat noi angajamente și că, așa cum se desfășoară în prezent activitatea, avem condiții pentru a realiza cu succes planul pe acest an și a asigura astfel

îndeplinirea planului cincinal în condiții bune. *(Aplauze puternice)*. Doresc să menționez încă o dată, cu multă satisfacție, că, datorită activității neobosite a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii din întreprinderile avariate de cutremur, în prezent mai sînt numai 6 unități economice care lucrează parțial și care, după angajamentele luate de colectivele respective, pînă la 1 Mai vor produce la întreaga lor capacitate. Aceasta ilustrează cu putere marile resurse ale economiei noastre socialiste, forța creatoare a clasei noastre muncitoare, capacitatea de a asigura ca pierderile grele provocate de cutremur să nu împiedice îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului de dezvoltare economico-socială a țării.

Ținînd seama de importanța deosebită a realizării și depășirii marilor obiective ale planului economic pe 1977 pentru îndeplinirea întregului cincinal și accelerarea mersului nostru înainte, este necesar să se ia măsurile cele mai hotărîte pentru organizarea exemplară a muncii în toate domeniile de activitate, pentru mobilizarea resurselor și posibilităților existente în toate ramurile și întreprinderile, pentru valorificarea maximă a potențialului și superiorității economiei noastre socialiste.

În industrie, sarcina esențială este folosirea eficientă a tuturor capacităților și mijloacelor de producție. Dispunem de fonduri fixe de peste 560 miliarde lei și dacă acest potențial productiv, pentru care s-au făcut mari eforturi financiare, va fi integral valorificat, se vor obține, fără îndoială, creșteri de producție mult superioare prevederilor actuale. Iată de ce este necesar ca toate ministerele, centralele și întreprinderile să ia cele mai energice măsuri pentru creșterea indicelui de utilizare a parcului de mașini-unelte, utilaje și instalații, pentru redarea rapidă în circuitul economic a tuturor mijloacelor tehnice nefolosite și asigurarea funcționării la întreaga capacitate a tuturor unităților economice.

Pornind de la sarcina trasată de Congresul al XI-lea de a transforma acest cincinal în cincinalul afirmării

plenare a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile de activitate, se impune să se intensifice eforturile în toate unitățile de producție, în întreaga noastră economie națională, pentru asimilarea unui mare număr de instalații, materiale și bunuri de consum, perfecționarea și modernizarea tehnologiilor de fabricație, promovarea largă și rapidă în producție a cuceririlor științei și tehnicii avansate. Amploarea acestei sarcini este ilustrată de faptul că pînă la sfîrșitul cincinalului circa 45 la sută din producția industrială trebuie să o reprezinte produsele noi și reproiectate, în covîrșitoarea lor majoritate, pe bază de concepție științifică și tehnică românească. Iată de ce este necesar ca ministerele economice, institutele de cercetare și inginerie tehnologică, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie să ia cele mai ferme măsuri în vederea intensificării activității de cercetare științifică în concordanță cu nevoile stringente ale economiei naționale, precum și a valorificării operative a rezultatelor acestora în practică, antrenînd în acest scop toate forțele de cercetare, precum și masa largă a muncitorilor, maiștrilor, inginerilor, celorlalți specialiști din toate întreprinderile, stimulînd cît mai deplin inițiativa colectivelor de oameni ai muncii.

Și în acest an, o problemă centrală a activității noastre economice continuă să fie lupta pentru ridicarea calității tuturor produselor. În acest scop, ministerele și întreprinderile trebuie să ia măsuri energice pentru respectarea disciplinei tehnologice, lichidarea oricăror derogări de la normele de calitate, organizarea unei asistențe tehnice de înaltă competență în toate schimburile de producție, creșterea răspunderii tuturor oamenilor muncii în executarea ireproșabilă a fiecărui produs. Așa cum am mai arătat, exercitarea controlului de calitate trebuie să se asigure de către muncitorii înșiși, de maiștrii și inginerii care conduc procesul de producție, pre-

cum şi de către organele centralelor şi ministerelor. Proiectul legii calităţii produselor şi serviciilor asigură o reglementare mai bună a atribuţiilor şi obligaţiilor în acest domeniu şi de aceea, după adoptarea de către Marea Adunare Naţională, este necesar ca ministerele, organele de control, toate unităţile economice să asigure aplicarea riguroasă a prevederilor sale.

Este cunoscută preocuparea deosebită a partidului şi statului pentru crearea tuturor condiţiilor în vederea dezvoltării şi modernizării agriculturii, ramură de bază a economiei noastre, căreia îi revine un rol tot mai mare în creşterea armonioasă a întregii economii, în sporirea venitului naţional şi ridicarea nivelului de trai al poporului. Ilustrativ în acest sens este faptul că în actualul cincinal se alocă agriculturii investiţii de circa 1,6 ori mai mari ca în perioada 1971—1975. Cunoaşteţi sarcinile mari ce revin agriculturii în acest an, producţiile agricole ridicate pe care trebuie să le obţină atît unităţile de stat, cît şi cele cooperatiste. Iată de ce este necesar ca Ministerul Agriculturii, organele agricole, consiliile populare să ia toate măsurile pentru folosirea din plin a condiţiilor climatice din această primăvară, pentru executarea în cele mai bune condiţii a tuturor lucrărilor agricole, astfel încît să se poată asigura obţinerea unor recolte superioare celor din anul trecut. Congresul consiliilor de conducere din unităţile agricole socialiste, al întregii noastre ţărănimi, care va avea loc la mijlocul lunii aprilie, va analiza pe larg activitatea din agricultură şi va stabili obiectivele ce revin acestui sector economic, măsurile ce se impun pentru realizarea unui şi mai puternic avînt în dezvoltarea agriculturii noastre, în creşterea producţiei vegetale şi animale.

Realizarea în bune condiţii a prevederilor actualului cincinal necesită măsuri ferme pentru perfecţionarea organizării întregii activităţi în domeniul trans-

porturilor, pentru folosirea optimă a rețelei feroviare, rutiere, fluviale și maritime, a întregului parc de mijloace de transport, pentru accelerarea și ieftinirea circulației mărfurilor corespunzător cerințelor sporite ale economiei naționale în plină dezvoltare.

Una din sarcinile economice fundamentale asupra căreia trebuie concentrate toate eforturile este realizarea la timp și în bune condiții a planului de investiții, cu atît mai mult cu cît în cursul anului trecut și în primele luni ale acestui an s-au manifestat serioase rămîneri în urmă. Ministerele, organizațiile economice, consiliile populare județene trebuie să ia toate măsurile pentru recuperarea în cel mai scurt timp a restanțelor, intensificarea ritmului de construcție pe noile șantiere, pentru asigurarea devansării punerii în funcțiune a unora din obiectivele planificate. Ministerul Construcțiilor Industriale, toate organizațiile de construcții trebuie să acționeze, la rîndul lor, cu cea mai mare fermitate pentru mobilizarea forțelor umane și materiale, în special pe șantierele unde există front deschis și condiții de urgentare a lucrărilor. Trebuie luate măsurile cele mai energice pentru folosirea utilajelor de construcții cu randament maxim, ridicarea gradului de industrializare a lucrărilor, precum și pentru întărirea ordinii și disciplinei pe fiecare șantier, la fiecare punct de lucru. De asemenea, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, celelalte ministere și unități furnizoare de utilaje trebuie să asigure, printr-o strînsă conlucrare cu beneficiarii, livrarea mașinilor și instalațiilor într-o corelație strictă cu termenele de punere în funcțiune a noilor capacități, făcînd totul pentru ca noile obiective să atingă în cel mai scurt timp parametrii proiectați.

Ministerele, precum și comitetele județene de partid trebuie să urmărească sistematic, zi de zi, mersul îndeplinirii planului de investiții, intervenind cu fermitate și promptitudine oriunde apar neajunsuri,

creînd toate condițiile pentru desfășurarea ritmică, riguroasă a lucrărilor, astfel ca marile eforturi pe care le face economia noastră să se materializeze cît mai rapid în creșterea avuției naționale, în accelerarea progresului întregii noastre societăți.

Creșterea eficienței economice în toate ramurile producției materiale — obiectiv esențial al planului cincinal — impune adoptarea unor măsuri hotărîte pentru sporirea într-un ritm mai înalt decît se prevede în planul cincinal a productivității muncii sociale. În acest scop trebuie acționat cu toată forța pentru ridicarea continuă a nivelului de mecanizare și automatizare a proceselor de producție, reducerea volumului de muncă la operațiile auxiliare, pentru organizarea științifică a producției și muncii în fiecare unitate economică, la fiecare loc de muncă. Sporirea productivității muncii trebuie să fie rezultatul introducerii largi a progresului tehnic, al ridicării calificării oamenilor muncii, al conducerii moderne a producției. Totodată, este necesar ca în toate întreprinderile să se acționeze cu fermitate pentru trecerea, în mai mare măsură, a personalului auxiliar în activitatea direct productivă și completarea, în acest fel, a schimburilor II și III încît să se poată asigura o mai deplină folosire a capacităților și mijloacelor de producție.

Potrivit Directivelor Congresului al XI-lea, în ultima parte a anului trecut și la începutul acestui an s-au luat o serie de măsuri pentru reducerea cheltuielilor materiale în activitatea de producție și în investiții, pentru utilizarea integrală a tuturor capacităților de producție și sporirea mai intensă, pe această cale, a eficienței economice. Această acțiune a dus la identificarea unor noi rezerve și posibilități de a realiza în cursul acestui cincinal economii de peste 100 miliarde lei, ceea ce creează condiții pentru o dezvoltare mai accelerată a economiei naționale. Noile capacități de producție ce se vor crea ast-

fel suplimentar, precum și folosirea mai intensivă a capacităților de producție existente vor asigura sporirea produsului social, pe întregul cincinal, cu circa 80 miliarde lei peste prevederile inițiale. Vor fi create pe această bază noi și importante resurse atît pentru creșterea avuției naționale, cît și pentru ridicarea mai rapidă a nivelului de trai al poporului. Iată de ce se impune să se desfășoare în continuare, cu toată perseverența și spiritul de răspundere, eforturile oamenilor muncii pentru reducerea tot mai substanțială a cheltuielilor materiale și utilizarea cu maximum de eficiență a resurselor de care dispunem.

În această ordine de idei, o preocupare deosebită trebuie manifestată pretutindeni pentru economisirea metalului, produselor chimice, lemnului, materialelor de construcții, a tuturor materiilor prime, pentru gospodărirea lor rațională, îmbunătățindu-se normele de consum în pas cu cele mai noi realizări tehnice și asigurîndu-se utilizarea integrală a produselor secundare și deșeurilor, folosirea pe scară largă a înlocuitorilor. Trebuie intensificată, de asemenea, preocuparea pentru economisirea energiei, pentru reducerea consumurilor nejustificat de mari de combustibil și lichidarea fenomenelor de risipă. Este necesar ca în toate unitățile să se aplice un riguros regim de economii, punîndu-se capăt tuturor cheltuielilor neproductive care afectează rentabilitatea economică, acționînd, astfel, ca fiecare leu cheltuit să aducă rezultate superioare. Creșterea eficienței activității economice trebuie să se oglindească în obținerea unor beneficii tot mai mari în fiecare întreprindere, în fiecare ramură de producție, în întreaga economie națională — calea sigură a sporirii avuției socialiste a poporului nostru, creșterii continue a bunăstării tuturor celor ce muncesc, a bunăstării întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Ritmul intens de dezvoltare a economiei noastre naționale impune o preocupare sporită pentru buna

desfășurare a colaborării și cooperării noastre economice internaționale, pentru dezvoltarea schimburilor cu alte state, pentru perfecționarea întregii activități a comerțului exterior al României. Pierderile provocate de cutremur nu afectează cu nimic dezvoltarea comerțului exterior al țării noastre; dimpotrivă, posibilitățile de creștere suplimentară a producției la care m-am referit fac necesară intensificarea schimburilor și cooperării noastre economice internaționale.

O sarcină centrală a ministerelor și întreprinderilor o constituie realizarea în cele mai bune condiții a producției pentru export, diversificarea și ridicarea calității mărfurilor destinate pieței externe, sporirea livrărilor de produse cu un înalt grad de prelucrare. Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, organizațiile de comerț exterior trebuie să-și îmbunătățească, de asemenea, activitatea, acționînd mai hotărît pentru valorificarea superioară a mărfurilor românești pe piața externă, precum și pentru lărgirea schimburilor comerciale cu noi țări și zone geografice. Trebuie asigurate, totodată, importurile necesare producției și investițiilor conform prevederilor de plan, manifestîndu-se cea mai mare grijă și răspundere pentru buna gospodărire a fondurilor valutare și, în același timp, pentru utilizarea tot mai largă a produselor realizate în țară. O atenție sporită trebuie acordată extinderii cooperării în producție cu alte state, finalizării mai rapide a acțiunilor inițiate, consolidării societăților mixte existente și creării altora noi. Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, Ministerul Finanțelor, celelalte ministere și organizații economice trebuie să facă totul pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a comerțului nostru exterior, asigurînd astfel realizarea unei balanțe comerciale active, întărirea poziției valutare a monedei românești.

IV

PE BAZA DEZVOLTĂRII MAI ACCENTUATE A ECONOMIEI NAȚIONALE, VOR FI ASIGURATE CONDIȚII TOT MAI BUNE DE VIAȚĂ MATERIALĂ ȘI SPIRITUALĂ ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR

Stimați tovarăși,

Odată cu dezvoltarea economică a țării, partidul nostru acționează cu fermitate — așa cum demonstrează și realizările anului 1976 — pentru asigurarea unui nivel tot mai înalt de civilizație și bunăstare a întregului popor, acesta fiind scopul fundamental și rațiunea supremă a întregii opere de construcție socialistă din patria noastră. În prezent se elaborează programul de măsuri cu privire la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii pentru întregul cincinal. Realizînd sarcinile economice sporite pe care ni le-am propus, avem posibilitatea nu numai să îndeplinim, ci și să depășim prevederile inițiale de îmbunătățire a condițiilor de viață materiale și spirituale ale oamenilor muncii. În conformitate cu orientările stabilite de Congresul al XI-lea, în perioada următoare vom pune un accent mai mare pe creșterea retribuției și veniturilor directe ale oamenilor muncii. Pe baza suplimentării fondului de retribuție cu circa 10 miliarde ca rezultat al economiilor ce se vor realiza în cursul acestui cincinal și a creșterii suplimentare a venitului național, precum și printr-o mai bună gospodărire a cheltuielilor sociale, apare posibilitatea unei creșteri mult mai mari a retribuției oamenilor muncii. Totodată, avem în vedere să revedem o serie de cheltuieli sociale, pentru a aloca o parte mai mare din fondurile destinate acestora creșterii veniturilor directe ale oamenilor muncii. În fond, este anormal ca veniturile directe să crească cu circa 20 la sută și cheltuielile sociale cu 50 la sută. De fapt, proporția ar trebui să fie aproape inversă : să crească mai mult

veniturile directe ale oamenilor muncii și, într-o măsură mai mică, cheltuielile sociale. Trebuie să-i lăsăm pe oameni înșiși să se gospodărească; să nu credem că, cheltuind diferite sume, cîteodată fără socoteală, le gospodărim noi mai bine. *(Aplauze)*. Avem în vedere, pe baza acestor măsuri, inclusiv, repet, a unor reduceri de cheltuieli sociale, să realizăm, față de 18—20 la sută cît era prevăzut în Directivele Congresului al XI-lea, creșterea retribuției reale cu cel puțin 30 la sută. În felul acesta, oamenii muncii vor obține venituri sporite, iar prin creșterea cu prioritate a retribuției directe vor avea posibilitatea în mai mare măsură să beneficieze de rezultatele eforturilor lor în producție, vom asigura de fapt aplicarea mai consecventă în viață a principiului retribuției după muncă, după eforturile și contribuția fiecăruia la dezvoltarea economiei și a întregii vieți sociale. *(Aplauze puternice)*.

În cadrul acțiunii de majorare a retribuțiilor — care va începe încă din acest an — partidul va urmări în continuare realizarea unui raport echitabil între retribuția maximă și cea minimă, în concordanță cu hotărîrile Congresului al XI-lea.

În cursul cincinalului se vor asigura și importante creșteri ale alocațiilor pentru copii, ale pensiilor de asigurări sociale, precum și ale altor venituri. În programul de ridicare a nivelului de trai se prevăd, de asemenea, măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a condițiilor de viață ale țărănimii în raport cu rezultatele obținute în creșterea producției vegetale și animale. În ce privește reducerea săptămînii de lucru, începerea aplicării acestei măsuri, datorită daunelor provocate de cutremur economiei naționale, ea se amînă pentru anul viitor. Fără îndoială, oamenii muncii înțeleg pe deplin necesitatea amînării cu un an a începerii acestei acțiuni în scopul asigurării îndeplinirii marilor obiective pe care ni le-am propus și de care depinde

creșterea mai rapidă a veniturilor tuturor celor ce muncesc.

Programul de măsuri pentru creșterea nivelului de trai în cursul actualului cincinal va fi supus următoarei plenare a Comitetului Central al partidului, precum și dezbaterii publice, iar apoi va fi prezentat spre adoptare Conferinței Naționale a partidului din acest an. Fără îndoială că întregul nostru popor va răspunde grijii și preocupării partidului și statului pentru îmbunătățirea condițiilor sale de viață materiale și spirituale, printr-o tot mai intensă mobilizare a forțelor sale creatoare în vederea înfăptuirii în cele mai bune condiții a Programului stabilit de Congresul al XI-lea, a obiectivelor și sarcinilor planului cincinal.

Dezvoltarea în ritm înalt a economiei noastre naționale, creșterea eficienței economice, valorificarea maximă a resurselor și posibilităților de care dispunem impun perfecționarea continuă a activității de conducere în toate domeniile, ridicarea nivelului muncii ministerelor, celorlalte instituții economice centrale, creșterea spiritului de răspundere și a operativității lor în soluționarea problemelor, în spri inirea nemijlocită a tuturor unităților de producție, deplasarea centrului de greutate al muncii lor în întreprinderi, acolo unde se decide soarta îndeplinirii planului.

Va fi necesar, tovarăși, ca, rapid, o serie de instituții să fie deplasate din București în centrele de producție. Spre exemplu, avem aici, la cîteva sute de metri, Institutul de proiectări metalurgice, vizavi de fostul Teatru Național. Ce fel de construcții metalurgice se pot face privind trecătorii de pe Calea Victoriei ? Pentru a face construcții metalurgice, ca și construcții de irigații și hidroameliorații — pentru că și acest institut este tot aici, aproape, in Calea Victoriei — aceste instituții trebuie să se deplaseze jos, cele metalurgice lîngă întreprinderile metalurgice, pentru a vedea cum funcționează furnalele,

cum funcționează laminoarele, a trage învățăminte și a proiecta în condiții mai bune. Pentru a face irigații bune, trebuie să mergi să stai în teren, să cunoști terenul nu după hartă, ci în realitate, să proiectezi irigații și îmbunătățiri funciare legate de condițiile concrete de teren. *(Aplauze puternice).* Același lucru este valabil și pentru construcția de mașini și pentru geologie. 3 000 de geologi, mai mult sau mai puțin geologi, pentru că unii sînt funcționari în institutele de geologie, lucrează în București. Cînd am fost acolo am întrebat pe unii din aceștia : unde se găsesc rocile pe care le studiați ? Și nu au fost în stare să-mi răspundă. Cum pot face atunci cercetări geologice ? Pentru a face cercetări geologice trebuie să mergi în teren, trebuie să faci analizele acolo, să vezi ce se găsește în zonele respective. De aceea am și stabilit pe loc, mi s-a raportat că deja s-au elaborat măsurile, ca toți, în afară de un mic grup, să se deplaseze în zonele geologice din țară. Același lucru este valabil și pentru construcția de mașini, pentru Institutul Ministerului Industriei Ușoare, care se găsește aici, tot pe aproape de Calea Victoriei, rupt complet de unitățile ministerului, de viață, de realitate.

Iată de ce, tovarăși, problema deplasării centrului de greutate al muncii nu este o lozincă abstractă ; ea trebuie să se materializeze rapid, în cel mult două luni de zile, în măsuri radicale pentru a trece efectiv toate aceste instituții, și altele, alături de întreprinderi, în producție, pentru a asigura realmente o legare strînsă și nu fictivă a cercetării, a proiectării, a conducerii cu viața, cu producția. *(Aplauze puternice).*

În buna desfășurare a activității economice un rol de cea mai mare importanță și răspunderi deosebite revin comitetelor județene de partid, tuturor organelor și organizațiilor partidului nostru, care trebuie să acționeze cu toată energia pentru mobilizarea și

unirea eforturilor oamenilor muncii în lupta pentru îndeplinirea și depășirea planului de stat.

Este necesar, de asemenea, să se asigure mai buna funcționare a organelor colective de conducere din întreprinderi și instituții, creșterea rolului lor în adoptarea celor mai judicioase decizii pentru buna desfășurare a procesului de producție, în întărirea ordinii, disciplinei și răspunderii în muncă a tuturor colectivelor. Trebuie să se acționeze pentru întărirea continuă a democrației muncitorești, pentru intensificarea participării efective a oamenilor muncii la conducerea unităților economice și sociale — aceasta constituind o parte componentă inseparabilă a dezvoltării continue a democrației noastre socialiste, cerință obiectivă a mersului înainte, expresie a superiorității orînduirii noastre, care asigură în practică conducerea statului, a treburilor obștești de către poporul însuși.

De altfel, după cum este cunoscut, în următoarele luni, probabil în luna mai, urmează să aibă loc Congresul consiliilor oamenilor muncii — primul congres de acest fel — care va da o bază nouă și un impuls mai puternic activității acestor organisme. Va trebui să stabilim și un forum central de conducere și îndrumare permanentă a activității acestor consilii. În acest fel vom crea condiții și mai bune ca oamenii muncii, clasa muncitoare să participe cu toate forțele și capacitățile la conducerea societății noastre. Numai așa vom asigura mersul înainte, făurirea socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

M-am referit la aceste probleme atît pentru faptul că a trecut un an și cîteva luni de la începutul cincinalului, cît și pentru faptul că pagubele provocate de cutremur au suscitat o serie de întrebări — unele cu adevărat justificate — în străinătate, unde mulți și-au pus întrebarea dacă vom mai putea asigura realizarea cincinalului ; unii prevedeau chiar că, probabil, România va fi dată înapoi cu cinci ani sau chiar cu zece ani.

Trebuie, în primul rînd, încă o dată, să asigur ferm întregul nostru popor că, așa cum se desfășoară activitatea, vom realiza cincinalul chiar cu o depășire. Pe prietenii noștri din străinătate, pe toți oamenii de bună credință din toate țările îi asigurăm că vom avea grijă să ne organizăm astfel activitatea încît să putem dezvolta relațiile de colaborare economică și cooperare în producție și să participăm activ la întreaga viață internațională, în lupta pentru pace, pentru noua ordine economică, pentru o lume mai dreaptă și mai bună. Așa răspundem noi acestor greutăți care s-au ivit. *(Vii aplauze).*

V

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ DESFĂȘURATĂ DE PARTIDUL ȘI STATUL NOSTRU ÎN SPIRITUL ISTORICELOR HOTĂRÎRI ALE CONGRESULUI AL XI-LEA, ORIENTĂRILE ȘI SARCINILE DE VIITOR ALE POLITICII EXTERNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Marile schimbări petrecute în dezvoltarea lumii contemporane, în raportul mondial de forțe, creșterea avîntului forțelor revoluționare, antiimperialiste și progresiste de pretutindeni în lupta pentru o politică nouă în viața internațională

Stimați tovarăși,

Punînd în centrul întregii activități dezvoltarea economico-socială a țării, edificarea cu succes a socialismului în România, partidul și statul se preocupă, în același timp, de înfăptuirea neabătută, pe planul politicii externe, a directivelor Congresului al XI-lea, de creșterea continuă a contribuției noas-

tre la soluționarea problemelor internaționale, la promovarea colaborării și păcii între națiuni.

Întreaga evoluție a evenimentelor din această perioadă a confirmat încă o dată justețea aprecierilor și concluziilor Congresului al XI-lea cu privire la marile schimbări care au loc în viața internațională, a orientărilor fundamentale ale politicii externe a Republicii Socialiste România.

În lume au continuat să aibă loc ample transformări revoluționare, naționale și sociale, mutații profunde în raportul mondial de forțe în favoarea cauzei progresului și păcii. Caracteristica acestor schimbări o constituie afirmarea tot mai puternică a voinței și hotărîrii popoarelor de a pune pentru totdeauna capăt politicii imperialiste de dominație și asuprire, de forță și dictat, de a se dezvolta libere, deplin stăpîne pe soarta și bogățiile lor naționale, de a promova o politică nouă, de egalitate și respect între națiuni, de colaborare multilaterală, într-un climat de încredere și de securitate. Țările socialiste au obținut noi și importante realizări în dezvoltarea lor economico-socială, a crescut tot mai mult forța socialismului în lume, influența sa asupra dezvoltării sociale contemporane. Noi și noi popoare, mai ales din țările în curs de dezvoltare, care în perioada de după cel de-al doilea război mondial s-au eliberat de dominația colonialistă, își manifestă dorința și voința de a păși, sub o formă sau alta, pe calea socialismului. A continuat procesul de lichidare a ultimelor vestigii ale colonialismului, s-a intensificat lupta împotriva neocolonialismului, precum și pentru abolirea definitivă a politicii rasiste și de apartheid. Noile state care au trecut pe calea dezvoltării economico-sociale de-sine-stătătoare își intensifică eforturile pentru consolidarea independenței naționale, exercitînd, totodată, o înrîurire tot mai puternică asupra cursului vieții internaționale. Ca rezultat al acestor schimbări, a continuat să se îngusteze sfera de ac-

țiune și influență a imperialismului, să se adîncească contradicțiile economice, politice, sociale și naționale ale sistemului capitalist mondial. În țările capitaliste dezvoltate are loc o creștere puternică a influenței forțelor de stînga, a forțelor democratice, care se pronunță pentru schimbări înnoitoare, progresiste în viața societății. Totodată, asistăm la o regrupare a forțelor și precizarea mai clară a pozițiilor politice ale unor state, interesate să promoveze o politică proprie, să-și asigure un rol preponderent pe arena internațională. În același timp, are loc o intensificare deosebită a activității companiilor supranaționale, care încearcă să-și sporească profiturile în dauna suveranității și intereselor naționale ale popoarelor, ceea ce provoacă puternice manifestări de opoziție, chiar în țările capitaliste dezvoltate, față de politica și acțiunile societăților supranaționale, ale marilor monopoluri internaționale. Fenomenele de criză, care cuprind toate sferele vieții economico-sociale a orînduirii bazate pe exploatare, relevă cu tot mai multă pregnanță că vechile raporturi de inegalitate, asuprire și dictat, generate de imperialism și colonialism, s-au perimat din punct de vedere istoric și sînt sortite dispariției inevitabile, că nimeni și nimic nu va putea împiedica triumful noii ordini economice, făurirea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. *(Aplauze puternice).* A continuat să se intensifice, pe toate meridianele, lupta forțelor revoluționare, democratice, antiimperialiste, crește necontenit rolul clasei muncitoare, al țărănimii și intelectualității, al celorlalte categorii sociale, al femeilor, tineretului, al maselor largi populare în afirmarea unei politici noi, bazată pe respectul independenței și suveranității naționale, pe dreptul fiecărui popor de a-și hotărî destinele în mod liber, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).*

Ca urmare a acestor schimbări revoluționare, în lume se afirmă un curs nou, pozitiv, îndreptat spre

destindere, încredere şi colaborare între naţiuni. Desigur, nu trebuie uitat nici un moment că accentuarea destinderii şi colaborării cere, în continuare, eforturi susţinute, că în lume mai sînt forţe reacţionare care nu privesc cu ochi buni această evoluţie pozitivă şi care pot pune încă în pericol pacea şi securitatea internaţională.

Analiza materialist-dialectică a marilor transformări ce se produc în lumea de azi demonstrează că întreaga dezvoltare contemporană creează condiţii favorabile pentru realizarea unor relaţii internaţionale noi, a unei politici de deplină egalitate, respect şi colaborare între naţiuni. Soluţionarea marilor probleme care confruntă omenirea, într-un spirit democratic, în interesul tuturor naţiunilor, impune, de aceea, unirea tot mai strînsă şi intensificarea luptei popoarelor, a forţelor înaintate de pretutindeni.

Politica consecventă a României de dezvoltare a relaţiilor de colaborare cu ţările socialiste, cu ţările în curs de dezvoltare, cu ţările nealiniate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participarea sa activă la diviziunea internaţională a muncii, la schimbul mondial de valori

Pornind de la aceste considerente, România a desfăşurat şi desfăşoară o amplă activitate internaţională, continuă să-şi dezvolte larg relaţiile economice, politice şi cultural-ştiinţifice cu celelalte ţări ale lumii. În prezent, întreţinem raporturi diplomatice şi consulare cu 129 de state şi relaţii economice cu peste 140 de ţări. S-au intensificat schimburile de vizite şi contactele, inclusiv la nivel de şefi de state. Numai în cursul anului 1976 şi în primele luni ale acestui an am făcut vizite oficiale într-un număr de 13 ţări din Europa şi de pe alte continente, iar 12 şefi de state au vizitat România. Sute de delegaţii de

partid, guvernamentale, ale organizațiilor de masă și obștești s-au deplasat în alte țări, iar țara noastră a primit, la rîndu-i, sute de delegații similare din alte state. Cu prilejul întîlnirilor și convorbirilor la cel mai înalt nivel, anul trecut și în cursul acestui an, au fost semnate 23 de declarații și comunicate politice comune, precum și un mare număr de acorduri economice, tehnico-științifice și culturale, care au pus baze și mai trainice raporturilor României cu statele respective, constituind, totodată, o contribuție la promovarea principiilor noi de relații între state, la consolidarea destinderii, colaborării și păcii în lume.

Constatăm cu satisfacție că în perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea s-au dezvoltat puternic, pe multiple planuri, relațiile României cu toate țările socialiste, s-au intensificat schimburile de vizite, contactele și convorbirile cu conducătorii acestor state și la diferite alte niveluri, s-a lărgit schimbul de experiență în edificarea noii orînduiri. România a acționat și în această perioadă cu toată consecvența pentru întărirea prieteniei și solidarității țărilor socialiste în spiritul deplinei egalități în drepturi, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești, pentru depășirea divergențelor care mai există între unele din aceste state, pentru afirmarea tot mai puternică a forței și influenței socialismului pe plan mondial.

O puternică dezvoltare au cunoscut relațiile cu marea noastră vecină de la răsărit, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, în spiritul vechilor tradiții de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre. O contribuție deosebită au adus, la aceasta, vizita pe care am făcut-o în vara anului trecut în Uniunea Sovietică și vizita făcută de tovarășul Leonid Ilici Brejnev în țara noastră, întîlnirile avute și convorbirile purtate cu aceste prilejuri. Declarația comună semnată la București — în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare și asis-

tență mutuală dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste — a dat un nou și puternic impuls relațiilor româno-sovietice, conlucrării multilaterale dintre partidele, țările și popoarele noastre. România va acționa și în viitor pentru extinderea și întărirea colaborării economice, politice, tehnico-științifice și culturale cu Uniunea Sovietică, în folosul popoarelor ambelor țări, al cauzei socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au dezvoltat, de asemenea, relațiile României cu celelalte țări socialiste vecine. Doresc să menționez, în acest context, evoluția ascendentă pe care au cunoscut-o raporturile noastre cu Republica Socialistă Federativă Iugoslavia. Vizita pe care am făcut-o anul trecut în Iugoslavia, convorbirile avute cu tovarășul Iosip Broz Tito și alți conducători iugoslavi au constituit un nou moment important în întărirea prieteniei, solidarității și colaborării dintre partidele, țările și popoarele noastre, concretizat și în semnarea Declarației comune, precum și în încheierea acordului privitor la extinderea colaborării în utilizarea potențialului hidroenergetic al Dunării. Intensificarea cooperării în domeniul industrial deschide și mai larg perspectiva amplificării relațiilor multilaterale româno-iugoslave. Frecventele întîlniri și convorbiri cu tovarășul Tito, devenite tradiționale, și care vor continua și în viitor, vor stimula permanent extinderea și diversificarea bunelor raporturi dintre România și Iugoslavia. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc, de asemenea, să relev relațiile bune pe care le avem cu Republica Populară Bulgaria. Vizitele pe care le-am făcut în Bulgaria, ca și vizita de anul trecut a tovarășului Todor Jivkov în România, recenta întîlnire de la Giurgiu—Ruse cu prilejul căreia am pus piatra de temelie a întreprinderii comune de mașini și utilaje grele, hotărîrea de a trece cu forțe comune la construcția hidrocentralei de pe

Dunăre ilustrează viu dezvoltarea prieteniei și colaborării multilaterale româno-bulgare. Desigur, continuarea tradiționalelor întîlniri cu tovarășul Jivkov va avea și în viitor un rol important în întărirea prieteniei și solidarității dintre partidele, statele și popoarele noastre, dintre România și Bulgaria. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Se dezvoltă, de asemenea, ascendent relațiile noastre de colaborare multilaterală cu Republica Populară Ungară. Cu prilejul întîlnirilor cu tovarășul János Kádár am stabilit să acționăm împreună pentru intensificarea și mai puternică a acestor raporturi. Îmi exprim convingerea că întîlnirea pe care urmează să o am cu tovarășul Kádár în cursul acestui an se va înscrie ca un moment important în întărirea colaborării și prieteniei dintre partidele, țările și popoarele noastre, dintre România și Ungaria. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au intensificat, de asemenea, raporturile politice, economice, tehnico-științifice și culturale dintre România și Republica Democrată Germană. Un moment important l-a constituit, în acest sens, vizita făcută în țara noastră, în această perioadă, de tovarășul Erich Honecker, convorbirile purtate împreună, în spiritul deplinei înțelegeri tovărășești, care au deschis noi căi de colaborare rodnică și multilaterală între partidele, popoarele și țările noastre. Vizita pe care urmează să o fac în cursul anului în această țară va da, fără îndoială, noi dimensiuni colaborării și conlucrării multilaterale dintre România și Republica Democrată Germană. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au extins raporturile noastre prietenești cu Republica Populară Polonă. În această perioadă a avut loc vizita în Republica Socialistă România a tovarășului Edward Gierek și înțelegerile la care am ajuns cu acest prilej au deschis noi orizonturi conlucrării multilaterale dintre partidele, popoarele și țările noastre, dezvoltării prieteniei lor. Vizita pe care ur-

mează să o fac anul acesta în Republica Populară Polonă se va înscrie, fără îndoială, ca o nouă contribuție la impulsionarea colaborării dintre partidele și popoarele noastre, dintre România și Polonia. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-a intensificat colaborarea, pe multiple planuri, cu Republica Socialistă Cehoslovacă și sîntem hotărîți să acționăm, în continuare, împreună cu tovarășii și prietenii noștri cehoslovaci, pentru dezvoltarea acestor relații. Urmează ca în cursul acestui an să aibă loc vizita în țara noastră a tovarășului Husak, care, fără îndoială, va constitui un nou prilej pentru a ajunge, în cadrul convorbirilor, la o dezvoltare mai puternică a relațiilor dintre partidele și popoarele noastre, dintre România și Cehoslovacia. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În această perioadă s-au realizat progrese în desfășurarea relațiilor dintre România și Albania. Considerăm că sînt toate condițiile ca aceste raporturi să cunoască o dezvoltare tot mai puternică și vom acționa în continuare, cu toată fermitatea, pentru extinderea relațiilor dintre România și Albania. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Au continuat, totodată, să se dezvolte puternic relațiile noastre cu țările socialiste din Asia. În acest cadru, doresc să menționez evoluția mereu ascendentă a raporturilor de prietenie și colaborare dintre România și Republica Populară Chineză. Schimbul de mesaje pe care l-am avut cu tovarășul Hua Kuo-fen, vizita făcută anul trecut în China de către o delegație de partid și guvernamentală a țării noastre au afirmat puternic dorința și hotărîrea celor două partide, popoare și țări de a dezvolta pe un plan superior prietenia și colaborarea lor multilaterală. Vom acționa și în viitor, cu toată fermitatea, pentru amplificarea raporturilor de prietenie și solidaritate dintre partidele și popoarele noastre, dintre România și Republica Populară Chineză. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Au cunoscut o puternică dezvoltare prietenia și colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Democrată Coreeană. În această perioadă a avut loc vizita în țara noastră a tovarășului Kim Ir Sen, care s-a înscris ca un moment important în evoluția relațiilor dintre partidele, țările și popoarele noastre. Vizita pe care o delegație de partid și guvernamentală a României a făcut-o anul trecut în Republica Populară Democrată Coreeană, schimbul de mesaje pe care l-am avut cu tovarășul Kim Ir Sen au dat un nou impuls colaborării și solidarității multilaterale dintre partidele și popoarele noastre, vor face să se dezvolte continuu colaborarea dintre România și R.P.D. Coreeană *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au amplificat, de asemenea, relațiile cu Republica Socialistă Vietnam. Poporul român și-a manifestat întotdeauna solidaritatea și a sprijinit activ lupta poporului vietnamez pentru libertate și independență, pînă la victoria finală. Vizita tovarășului Le Duan în România, convorbirile și acordurile la care am ajuns cu acest prilej au întărit și mai mult bazele colaborării și solidarității dintre cele două partide, țări și popoare. Vom acționa pentru dezvoltarea și în viitor a prieteniei și întrajutorării cu eroicul popor vietnamez în eforturile pentru reconstrucția patriei unite și înaintarea pe calea socialismului, pentru dezvoltarea colaborării dintre partidele noastre, pentru întărirea prieteniei româno-vietnameze. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Au continuat să se dezvolte relațiile României cu Republica Populară Mongolă. În cadrul acordurilor pe care le avem cu această țară, s-a dezvoltat colaborarea economică, tehnico-științifică și în alte domenii, s-au amplificat contactele și vizitele la diferite niveluri. Considerăm că trebuie să dezvoltăm continuu relațiile româno-mongole, dintre partidele și popoarele noastre, să întărim prietenia dintre

România și Republica Populară Mongolă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

După victoria obținută în lupta pentru libertate și independență de poporul laoțian, s-au dezvoltat raporturile de prietenie, colaborare și solidaritate ale Republicii Socialiste România cu Republica Democrată Populară Laos. Vizita oficială de prietenie făcută în România de către tovarășul Kaisone Phomvihane, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Revoluționar al Poporului din Laos, convorbirile și înțelegerile la care am ajuns cu această ocazie au conferit noi dimensiuni relațiilor dintre popoarele noastre și sîntem hotărîți să facem totul pentru extinderea colaborării dintre partidele și popoarele noastre, dintre România și Republica Democrată Populară Laos. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, după victoria împotriva intervenției străine și cucerirea libertății și suveranității de către poporul cambodgian, se dezvoltă și mai puternic relațiile prietenești de colaborare și solidaritate dintre Republica Socialistă România și Kampuchia Democrată și sîntem hotărîți să facem totul pentru a asigura o dezvoltare continuă a acestei prietenii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, se dezvoltă în condiții bune relațiile României cu Cuba — prima țară socialistă de pe continentul american. Pe baza acordurilor pe care le avem, a înțelegerilor convenite în întîlnirile la nivel înalt, colaborarea dintre partidele și popoarele noastre a continuat să se dezvolte pe multiple planuri și considerăm că există perspective ca aceasta să cunoască în viitor un progres și mai puternic. Vom acționa cu toată fermitatea pentru întărirea continuă a prieteniei și colaborării dintre partidele și popoarele noastre, dintre România și Cuba. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Avem ferma convingere că întărirea prieteniei, solidarității și colaborării cu toate țările care construiesc noua orînduire — din Europa, Asia și America

Latină — corespunde intereselor fiecărei țări socialiste, cauzei unității lor, sporirii influenței socialismului pe plan mondial. De aceea, partidul și statul nostru vor acționa, în continuare, în modul cel mai consecvent, pentru extinderea relațiilor politice, economice, tehnico-științifice și culturale cu toate țările socialiste, pentru lărgirea colaborării și cooperării reciproc avantajoase și întrajutorării cu aceste state, pentru dezvoltarea schimbului de experiență în construcția noii orînduiri, în slujba socialismului, a păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze puternice).*

O importanță deosebită acordăm colaborării și cooperării economice cu țările socialiste. Cu multe din aceste state avem acorduri economice de lungă durată, care prevăd intensificarea puternică a schimburilor comerciale, a cooperării în producție și în activitatea tehnico-științifică. O ilustrare a acestor relații economice largi o constituie faptul că ponderea țărilor socialiste în comerțul exterior al României este de circa 45 la sută.

Ca membră a C.A.E.R., România și-a adus și în această perioadă contribuția la activitatea acestei organizații, la realizarea „Programului complex", acționînd pentru intensificarea colaborării atît bilaterale, cît și multilaterale cu țările membre. Vom continua să dezvoltăm această colaborare, în forme multiple, pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, astfel ca ea să contribuie efectiv la progresul mai rapid și înflorirea economiei naționale a fiecărei țări membre, la egalizarea nivelului de dezvoltare a acestora, la întărirea generală a forțelor socialismului. În același timp, vom dezvolta în continuare cooperarea economică multilaterală cu toate celelalte țări socialiste, pornind de la convingerea că sporirea forței economice a țărilor socialiste are o importanță deosebită pentru cursul dezvoltării sociale contemporane, pentru cauza destinderii și păcii în lume.

De asemenea, ca membră a Tratatului de la Varșovia, țara noastră, preocupîndu-se constant de întă-

rirea capacității sale de apărare, dezvoltă colaborarea cu armatele celorlalte țări participante la acest tratat. Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, ținută la sfîrșitul anului trecut la București, și care a adoptat Declarația intitulată : „Pentru noi orizonturi în destinderea internațională, pentru edificarea securității și dezvoltarea cooperării în Europa" s-a înscris ca o contribuție importantă la eforturile îndreptate spre realizarea securității și păcii pe continentul nostru și în întreaga lume. Această consfătuire a făcut bilanțul activității și înfăptuirilor obținute în decursul a 10 ani de cînd, tot la București, țările membre ale Tratatului de la Varșovia au făcut propunerea organizării Conferinței general-europene consacrate realizării securității pe continentul nostru. Consfătuirea a pus acum din nou, pe primul plan, intensificarea luptei pentru realizarea în viață a documentelor de la Helsinki, în vederea instaurării unui climat de securitate, colaborare și pace în Europa. În cadrul consfătuirii, țările socialiste au reafirmat, încă o dată, cu putere, voința lor de a acționa pentru înlăturarea factorilor ce pot periclita liniștea și pacea, pentru dezangajarea militară a continentului, pentru desființarea blocurilor militare, astfel încît toate națiunile să aibă garanția că se află la adăpost de orice agresiune sau amestec din afară. În acest spirit va acționa România și în viitor, pornind de la convingerea că desființarea concomitentă a N.A.T.O. și a Tratatului de la Varșovia constituie o necesitate imperioasă pentru întărirea încrederii și securității în Europa. Desigur, pînă se va ajunge la o hotărîre comună de desființare a blocurilor militare, România se va îngriji de dezvoltarea forțelor sale armate, de întărirea capacității sale de apărare, întărind totodată colaborarea cu armatele celorlalte țări membre ale Tratatului de la Varșovia. Totodată, așa cum am mai arătat și în alte împrejurări, și după desființarea Tratatului de la Varșovia vom continua să dezvoltăm

colaborarea cu armatele țărilor respective în vederea apărării independenței și suveranității popoarelor noastre, a salvgardării cuceririlor revoluționare, a orînduirii socialiste. De asemenea, vom acționa pentru promovarea colaborării cu armatele celorlalte țări socialiste, precum și cu armatele altor state prietene.

România este hotărîtă să acționeze cu toată consecvența, și în viitor, pentru extinderea, diversificarea și adîncirea continuă a schimburilor, precum și pentru întărirea cooperării politice, economice, tehnico-științifice și culturale cu toate țările socialiste, în interesul reciproc, al cauzei unității și forței socialismului, al victoriei luptei pentru progres social și pace în întreaga lume. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimați tovarăși,

România a continuat să dezvolte, în perioada la care mă refer, largi raporturi politice, economice, tehnico-științifice și culturale cu toate statele din Europa, fără deosebire de orînduire socială, participînd activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori.

Avem relații bune cu țările din Balcani. Vizitele pe care le-am făcut în ultima perioadă în Grecia și Turcia, ca și vizitele în România ale primului ministru grec Constantin Karamanlis și primului ministru turc Suleyman Demirel, convorbirile purtate cu aceste prilejuri și documentele pe care le-am semnat au contribuit la stimularea raporturilor cu aceste state, la intensificarea schimburilor și cooperării noastre reciproc avantajoase. România acordă o atenție deosebită dezvoltării colaborării și cooperării bilaterale și multilaterale în Balcani. Țara noastră a participat activ la reuniunea economică interbalcanică de la Atena și este hotărîtă să-și aducă în continuare contribuția la intensificarea schimburilor și cooperării pe plan economic, ca și în domeniile teh-

nico-științific, politic, cultural și turistic între toate țările balcanice, fără deosebire de orînduire socială, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a bunei vecinătăți, păcii și cooperării, într-o regiune lipsită de arme nucleare. Considerăm că ar fi de mare importanță organizarea unei noi reuniuni economice între țările balcanice, ținerea cu regularitate a unor asemenea consfătuiri în vederea stimulării continue a schimburilor și cooperării pe plan economic. Apreciem că instaurarea unor relații noi în Balcani nu numai că nu dăunează vreunei țări sau grup de țări, ci slujește nemijlocit interesele păcii, colaborării și securității în Europa și pe întregul glob.

În legătură cu situația din această regiune, România consideră că o importanță deosebită are soluționarea pe cale politică a situației din Cipru — țară cu care avem bune relații de prietenie și colaborare — pe baza respectării independenței și integrității acestui stat, a neutralității sale, a asigurării condițiilor necesare unei conviețuiri pașnice a celor două comunități. De asemenea, se impun continuate cu stăruință eforturile pentru rezolvarea pe calea tratativelor a problemelor dintre Turcia și Grecia, pentru reducerea încordării militare în această zonă și transformarea Mării Mediterane într-o mare a păcii și colaborării.

În spiritul coexistenței pașnice, pe baza deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc, am continuat să dezvoltăm relațiile tradiționale cu Franța, realizînd o lărgire a schimburilor economice, a cooperării în producție, ceea ce deschide posibilități noi cooperării dintre cele două țări și popoare. S-au extins relațiile noastre cu Italia și sînt perspective bune pentru o lărgire nu numai a schimburilor economice, dar și a cooperării în producție reciproc avantajoase. De asemenea, cooperarea și schimburile economice cu R.F.G. s-au dezvoltat; s-au realizat unele acțiuni de cooperare în producție, sînt în curs de finalizare noi acțiuni și sperăm că realizarea lor

grabnică va contribui la o extindere mai puternică a relațiilor, a cooperării reciproc avantajoase între cele două țări. Relațiile cu Anglia au continuat, de asemenea, să cunoască o dezvoltare puternică ; s-au realizat acțiuni de cooperare și sînt, de asemenea, în discuție noi acțiuni, ceea ce dă noi perspective. Dorim să realizăm o colaborare cît mai largă, reciproc avantajoasă. Țin să subliniez dezvoltarea puternică a relațiilor cu Olanda, cu Belgia, care în ultimii ani au luat un avînt puternic și sînt perspective tot mai bune de a asigura extinderea lor. S-au dezvoltat, de asemenea, relațiile cu Danemarca, Irlanda și Luxemburg.

Dacă sîntem în general mulțumiți de relațiile economice bilaterale cu țările Pieței comune, nu putem să nu relevăm faptul că, datorită unor măsuri de îngrădire, ridicării a noi bariere în calea colaborării economice, se creează o serie de obstacole. Aș dori să menționez în această privință și măsurile recent adoptate de țările Pieței comune în domeniul pescuitului internațional. Toate acestea, fără îndoială, nu sînt de natură să stimuleze dezvoltarea relațiilor economice intereuropene și, după părerea noastră, este greu de spus că ele se înscriu în spiritul celor adoptate în comun la Helsinki, al colaborării cu fiecare din țările europene. Dorim, totodată, să ajungem la înțelegere și cu organismele Pieței comune în rezolvarea unor probleme de interes reciproc, inclusiv în domeniul pescuitului. O abordare corespunzătoare, într-un spirit realist și de cooperare a acestor probleme nu poate decît să deschidă noi posibilități unei colaborări largi a României cu aceste țări și extinderii colaborării generale în Europa.

Trebuie să remarc cu satisfacție că în ultimii ani s-au realizat cu Austria cooperări noi în producție, că sînt noi posibilități în această privință și dăm o apreciere deosebită felului în care Austria înțelege să vină în întîmpinarea soluționării unor probleme legate de o cooperare mai bună. S-au dezvoltat, de

asemenea, relaţiile noastre cu Elveţia, cu Finlanda, Suedia şi Norvegia. Apreciem că există largi posibilităţi ca şi cu aceste ţări să realizăm o extindere a schimburilor şi a cooperării în producţie. Am stabilit de aproape trei ani legături diplomatice cu Portugalia. Am semnat un Tratat de prietenie şi colaborare şi, pe această bază, relaţiile noastre au luat, într-o perioadă scurtă, o dezvoltare puternică şi există toate condiţiile pentru ca în viitor ele să cunoască o impulsionare şi mai mare. Apreciem în mod deosebit restabilirea relaţiilor diplomatice cu Spania, în spiritul vechilor tradiţii care leagă popoarele noastre. Aceasta va da, fără îndoială, un impuls nou colaborării multilaterale româno-spaniole.

O importanţă deosebită am acordat extinderii relaţiilor, pe multiple planuri, cu ţările din Orientul Mijlociu şi statele arabe din Africa. În această perioadă s-au amplificat raporturile cu Siria, Egipt, Iordania, Irak, Kuweit, Libia, Sudan, Algeria, Maroc, Tunisia şi alte ţări arabe, aceste raporturi căpătînd forme noi, în special în domeniul cooperării economice şi tehnico-ştiinţifice, inclusiv în cadrul unor societăţi mixte. Vizita oficială pe care am făcut-o anul trecut în Kuweit, ca şi vizitele făcute în ţara noastră de şeful statului sirian în cursul anului trecut şi al acestui an, au dus la întărirea prieteniei şi colaborării cu aceste ţări.

Ne preocupă serios faptul că, deşi au trecut aproape zece ani de la declanşarea războiului din Orientul Mijlociu, conflictul nu şi-a găsit soluţionarea, ceea ce menţine permanent mari pericole pentru pacea şi securitatea internaţională. Iată de ce România se pronunţă pentru soluţionarea grabnică, pe cale politică, a acestui conflict, astfel încît să se ajungă la instaurarea unei păci trainice şi juste în această regiune, pornindu-se de la necesitatea retragerii trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, soluţionarea problemei poporului palestinean în conformitate cu interesele şi aspiraţiile

sale legitime — inclusiv de a-și constitui un stat național propriu —, asigurarea independenței și suveranității tuturor statelor din această zonă. O mare importanță ar avea în acest scop reluarea conferinței de la Geneva cu participarea tuturor statelor interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei. Totodată, trebuie să se aibă în vedere că nu se pot soluționa aceste probleme fără a asigura o participare mai activă — în toate fazele, la luarea hotărîrilor și la garantarea lor — a Organizației Națiunilor Unite.

Doresc să subliniez în continuare bunele raporturi de colaborare pe care le avem cu Iranul. Valoarea schimburilor economice cu această țară a continuat să sporească an de an și ne exprimăm convingerea că acestea, cooperarea româno-iraniană se vor amplifica și mai mult în viitor. De asemenea, s-au dezvoltat raporturile multilaterale cu Pakistanul. Există perspective și posibilități ca relațiile noastre cu această țară să înregistreze noi și importante progrese.

În această perioadă au cunoscut o puternică dezvoltare colaborarea și solidaritatea cu popoarele din Africa. România a primit, în această perioadă, vizita unor șefi de state și partide din Guineea-Bissau, Senegal și Benin, care au contribuit la întărirea raporturilor de prietenie cu popoarele respective și s-au înscris ca o contribuție la promovarea politicii noi pe arena internațională. De asemenea, s-au dezvoltat relațiile cu popoarele din Mozambic și Angola, care și-au dobîndit recent independența națională și luptă pentru consolidarea suveranității lor de stat, pentru dezvoltarea liberă, pe calea progresului.

Am aflat cu profundă durere vestea asasinării tovarășului Marien N'Gouabi, președintele Republicii Populare Congo, cu care aveam relații strînse de prietenie și solidaritate ; condamnînd acest asasinat și exprimînd condoleanțe poporului congolez, ne exprimăm hotărîrea să întărim și în viitor relațiile

dintre partidele, statele și popoarele celor două țări, în spiritul documentelor oficiale comune româno-congoleze semnate la nivelul cel mai înalt. În desfășurarea relațiilor cu țările africane o importanță deosebită are recenta vizită pe care am făcut-o în Mauritania, Senegal, Ghana, Coasta de Fildeș și Republica Federală Nigeria. Declarațiile comune, comunicatele și acordurile semnate, înțelegerile la care am ajuns cu acest prilej au marcat un moment important în întărirea colaborării și solidarității cu popoarele respective în lupta pentru propășirea lor economico-socială independentă, pentru afirmarea lor puternică pe arena mondială, pentru democratizarea relațiilor dintre state și făurirea unei noi ordini economice și politice internaționale. Dezvoltarea colaborării cu toate popoarele africane care au pășit pe calea propășirii de sine stătătoare se înscrie în politica generală a partidului și statului nostru de solidaritate activă cu lupta generală împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru eliberarea națională și consolidarea independenței tuturor popoarelor. *(Aplauze puternice).*

România acordă o atenție deosebită lichidării totale a vestigiilor colonialismului și neocolonialismului, ale oricărei politici de dominație și asuprire a altor popoare. Țara noastră, care a acordat tot timpul sprijin mișcărilor de eliberare națională, își manifestă solidaritatea activă cu lupta popoarelor din Rhodesia și Namibia, din Africa de Sud pentru dobîndirea independenței lor, pentru abolirea politicii rasiste și de apartheid. Este cunoscut că imperialismul, colonialismul, politica neocolonialistă au creat probleme complicate pe continentul african, unele din ele continuînd să genereze încordare în relațiile dintre aceste state. Considerăm că toate acestea trebuie soluționate prin mijloace pașnice, pe calea înțelegerii, într-un spirit de prietenie și colaborare.

După părerea noastră, este în interesul popoarelor

africane, al dezvoltării lor libere și independente de a lăsa pe un plan secundar problemele rămase din perioada dominației colonialiste și de a face totul pentru a-și întări solidaritatea și colaborarea. Numai pe această cale vor asigura victoria în lupta pentru lichidarea subdezvoltării, pentru independență, pentru o viață nouă, liberă. *(Aplauze puternice).*

România va acorda și în viitor întregul său sprijin și va întări solidaritatea cu lupta popoarelor africane pentru afirmarea lor liberă, pentru luarea deplină în stăpînire și valorificarea în interes propriu a bogățiilor naționale, pentru participarea activă, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională, la soluționarea problemelor care confruntă astăzi omenirea.

Țara noastră a continuat să lărgească, de asemenea, colaborarea cu țările din America Latină. Vizitele pe care le-am făcut în anii din urmă în Brazilia, Argentina, Mexic, Columbia, Costa Rica, Ecuador, Peru, Venezuela, ca și vizitele pe care o serie de conducători de țări din America Latină le-au făcut în România au constituit momente de seamă în dezvoltarea relațiilor reciproce, pe tărîm politic și economic, al cooperării în producție cu statele latino-americane. S-au intensificat schimburile comerciale și au fost realizate o serie de acțiuni de cooperare între România și aceste state. Cu Argentina și Costa Rica avem tratate de prietenie și colaborare. Se dezvoltă, de asemenea, conlucrarea activă cu țările latino-americane pe arena internațională pentru promovarea principiilor libertății și independenței naționale, ale egalității în drepturi, pentru instaurarea unei politici noi, echitabile, în lume. Vom face totul pentru a întări în continuare relațiile României cu țările Americii Latine de care ne leagă multe tradiții și multe afinități datorită originii latine comune. *(Aplauze puternice).*

Au continuat, de asemenea, să se dezvolte relațiile noastre economice, politice, tehnico-științifice

și în alte domenii cu țările Americii de Nord. In spiritul Declarației comune semnate în 1973, au evoluat pozitiv relațiile multilaterale ale României cu Statele Unite ale Americii și considerăm că sînt condiții ca în viitor schimburile și cooperarea dintre cele două țări să cunoască progrese și mai importante. Recentul schimb de mesaje pe care l-am avut cu președintele Carter a reliefat hotărîrea comună ca raporturile dintre cele două țări să cunoască și în viitor o dezvoltare puternică pe multiple planuri, inclusiv în domeniul conlucrării pe arena internațională pentru soluționarea problemelor complexe actuale, precum și dorința reciprocă de a continua dialogul româno-american la cel mai înalt nivel, aceasta fiind în interesul dezvoltării colaborării dintre România și Statele Unite ale Americii. *(Aplauze puternice).*

Au înregistrat, de asemenea, pași înainte — și există condiții să cunoască o și mai mare dezvoltare în viitor — relațiile noastre cu Canada. O importanță deosebită ar avea realizarea cît mai grabnică a acordului româno-canadian de cooperare în domeniul centralelor energo-atomice, ceea ce ar deschide largi perspective pentru intensificarea raporturilor multilaterale dintre cele două țări.

Doresc să menționez, totodată, evoluția pozitivă pe care o cunosc schimburile economice și relațiile multilaterale ale României cu țările din Extremul Orient. Țin să subliniez în acest sens extinderea colaborării economice și politice cu India, intensificarea cooperării în producție, ceea ce deschide noi perspective în viitor. De asemenea, s-au dezvoltat puternic, în ultimii ani, relațiile cu Filipinele, mai ales după vizita în această țară și convorbirile pe care le-am avut cu președintele Marcos. Consider că sînt bune perspective pentru extinderea colaborării româno-filipineze. De asemenea, raporturile bune pe care le avem cu Japonia cunosc o dezvoltare

continuă și sperăm că ele vor progresa și mai mult în viitor, în interesul ambelor țări. Totodată, doresc să mă refer la faptul că în ultimii ani cunosc o dezvoltare tot mai puternică relațiile României cu Australia și Noua Zeelandă.

Este de remarcat faptul că în această perioadă România a realizat o extindere substanțială a schimburilor economice cu celelalte țări, a încheiat noi acorduri de colaborare economică cu o serie de state, a participat la crearea de societăți mixte, care adîncesc cooperarea, inclusiv în sfera producției și cercetării tehnico-științifice, cu celelalte țări și popoare.

La baza relațiilor României cu toate statele așezăm ferm principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forța. Aceste principii sînt tot mai larg recunoscute în viața internațională, dovedindu-se singurele în măsură să asigure colaborarea trainică și fructuoasă între națiuni, garantarea securității internaționale, consolidarea destinderii și păcii.

Dezvoltarea largă a relațiilor multilaterale cu celelalte state ale lumii confirmă pe deplin justețea politicii partidului și statului nostru de colaborare și prietenie cu toate popoarele, atît în interes reciproc, cît și spre binele securității și păcii internaționale. Înfăptuind cu consecvență linia generală stabilită de Congresul al XI-lea în domeniul politicii internaționale, vom acționa și în viitor, cu toată fermitatea, pentru amplificarea raporturilor politice, economice, tehnico-științifice și în alte domenii cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, convinși că aceasta corespunde atît intereselor progresului economic neîntrerupt al propriului nostru popor, al fiecărui popor, cît și cauzei înțelegerii și colaborării între toate națiunile lumii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Eforturile statornice ale României pentru transpunerea în viață a prevederilor documentelor de la Helsinki, pentru înfăptuirea securității și colaborării pe continentul european

Stimați tovarăși,

Mă voi referi, în continuare, la cîteva probleme care au stat și stau în centrul activității externe a partidului și statului nostru în această perioadă. Pe primul plan situăm, cum este și firesc, înfăptuirea securității și păcii în Europa, în spiritul documentelor adoptate la Helsinki, care constituie un tot unitar. Noi am apreciat reuniunea general-europeană și adoptarea prin consens a Actului final ca un moment de însemnătate istorică în viața continentului nostru, care a deschis largi perspective instaurării unui climat de încredere, securitate și colaborare între toate statele. În cele 20 de luni care au trecut de atunci, deși s-au realizat unele progrese, s-a făcut însă mult prea puțin în direcția transpunerii concrete în viață a angajamentelor asumate la Helsinki. Iată de ce considerăm că trebuie făcut mult mai mult pentru pregătirea reuniunii care va avea loc în vara acestui an la Belgrad, astfel încît aceasta, prin măsurile pe care le va adopta, să dea un nou și puternic impuls înfăptuirii în practică a obiectivelor majore convenite la Helsinki.

Noi considerăm că pe primul plan trebuie pusă dezvoltarea largă și neîngrădită a colaborării în toate domeniile, între toate statele continentului, în condiții de deplină egalitate și avantaj reciproc.

În vederea stimulării relațiilor bilaterale și multilaterale în probleme de interes comun, ar fi oportună organizarea unor consfătuiri, cu participarea tuturor statelor europene, consacrate cooperării economice, schimbului de tehnologie, informării reciproce asupra rezultatelor cercetării științifice și tehnice, pre-

cum și altor domenii. În acest sens, România sprijină propunerile Uniunii Sovietice privind organizarea unor reuniuni europene în domeniul transportului, energiei, protecției mediului înconjurător, precum și în alte sectoare de interes reciproc.

Nu trebuie să se uite că în Europa, alături de țări avansate economicește, există încă țări în curs de dezvoltare și această realitate impune desfășurarea unei conlucrări care să permită accesul deplin al tuturor statelor la tehnologiile moderne, la cuceririle revoluției tehnico-științifice contemporane.

Se impune, de asemenea, lărgirea colaborării dintre statele europene în domeniul cultural-artistic, precum și în alte probleme de ordin umanitar. Îndeosebi, ar fi necesară, după convingerea noastră, organizarea unor consfătuiri privind căile de îmbunătățire a condițiilor de muncă și viață ale maselor muncitoare, inclusiv ale celor nevoiți să-și părăsească patria în căutare de lucru. Din păcate, unele cercuri din Occident încearcă să reducă problemele de ordin umanitar doar la unele aspecte — și nu întotdeauna de reală importanță — denaturînd astfel spiritul documentelor de la Helsinki.

Nu se poate, de asemenea, ignora faptul că într-o serie de țări are loc o reactivare a cercurilor reacționare, neofasciste, care încearcă să învenineze atmosfera politică internațională, să semene vrajbă între popoare, să submineze transpunerea în viață a documentelor de la Helsinki. Nu trebuie să se uite învățămintele dureroase ale istoriei, greșelile trecutului care au costat atît de mult popoarele europene și ale întregii lumi și de aceea față de asemenea acțiuni nu numai că nu trebuie manifestată îngăduință și pasivitate, dar trebuie luată atitudine hotărîtă de combatere și respingere fermă, de către toate guvernele și oamenii politici, de către opinia publică democratică. Deoarece se discută mult despre problemele umanitare, în unele țări, doresc să menționez și cu acest prilej

că, în spiritul concepției umanismului revoluționar, România a rezolvat de mult, în mod radical, problemele fundamentale de viață ale întregii națiuni. În țara noastră a fost lichidată pentru totdeauna exploatarea omului de către om, s-au creat condiții de muncă pentru toți cetățenii, s-a pus capăt vechii politici de învrăjbire națională, asigurîndu-se deplina egalitate în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, posibilitatea lor de a se bucura din plin de cuceririle socialismului, de a duce o viață liberă și demnă, participînd activ și efectiv la conducerea societății, la făurirea conștientă a propriului destin, a propriei lor istorii. *(Aplauze puternice).* În ce privește unele probleme, cum ar fi reunirea reală a familiilor, România a soluționat asemenea chestiuni cu mult înainte de Conferința general-europeană de la Helsinki și adoptarea Actului final, în spiritul celui mai înalt umanitarism care caracterizează societatea noastră. Țara noastră va acționa și în viitor pentru rezolvarea problemelor de această natură, în virtutea politicii sale umaniste tradiționale. Totodată, nu putem să nu constatăm, cu dezaprobare, faptul că, în spatele așa-zisului interes pentru problemele umanitare, în unele țări se desfășoară o activitate susținută de instigare a unor cetățeni români de diferite naționalități să-și părăsească patria și să emigreze. Trebuie bine înțeles că problema emigrației nu este nici pe departe o problemă de ordin umanitar, ci reprezintă o importantă chestiune politică a fiecărui popor, a relațiilor dintre state. De aceea, considerăm acțiunile desfășurate din afară pentru instigarea unor cetățeni ai României la emigrare drept o atitudine neprietenească față de România. Ademenirea unor cetățeni de alte naționalități de a părăsi țara noastră urmărește în ultimă instanță și dezorganizarea unor sectoare de activitate ale societății noastre, crearea unor greutăți statului român. Iată de ce, guvernul nostru respinge cu hotărîre ase-

menea acțiuni, considerîndu-le un amestec grav în treburile interne ale României. Şi nu vom admite nimănui aceasta! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Este evident că asemenea acte nu au absolut nimic comun cu principiile umanitariste. Este oare uman să-i amăgești pe oameni cu promisiunea de a obține condiții materiale mai bune, în țări mai dezvoltate din punct de vedere economic, pentru a-și părăsi patria, rudele, prietenii, ambianța în care s-au născut, au crescut, au învățat și s-au format ca oameni? Dimpotrivă, asemenea practici au un caracter profund neuman, lovesc în demnitatea omului, în posibilitatea manifestării și afirmării sale plenare în cadrul social în care s-a dezvoltat, provoacă dezrădăcinarea socială și națională a cetățenilor, reprezintă, de fapt, o concepție nihilistă și poate avea grave repercusiuni asupra moralului și stării psihice a oamenilor.

România face distincție netă între problema întregirii familiei — față de care manifestă o atitudine înțelegătoare, în cazurile justificate — și problema emigrării, față de care are o atitudine de netă dezaprobare. Aplicarea principiilor umanitare înscrise în documentele de la Helsinki cere să se pună capăt stimulării emigrației, oricărei activități de racolare a cetățenilor altui stat, instigării oamenilor de a-și părăsi patria natală. În acest sens cred că trebuie îndreptate atenția și eforturile forțelor democratice, progresiste, ale guvernelor și popoarelor care militează pentru instaurarea unei atmosfere noi, de înțelegere, prietenie, respect reciproc și colaborare rodnică pe continentul nostru.

România consideră că ar fi, de asemenea, oportună organizarea unor reuniuni consacrate adoptării de măsuri pentru combaterea unor fenomene nocive pentru dezvoltarea sănătoasă a popoarelor, îndeosebi a tineretului, cum sînt consumul de stupefiante, pornografia, propagarea violenței și a urii față de om,

a rasismului, a oricăror manifestări care pot polua conştiinţele şi duce la degradarea ființei umane, la învrăjbirea între naţiuni. Este necesar, totodată, să se desfăşoare acţiuni de natură să stimuleze schimburile de valori spirituale între naţiuni, trecîndu-se în acest scop la organizarea unor manifestări cultural-artistice, cum ar fi festivaluri şi concursuri folclorice, de teatru, muzică, film şi altele, colocvii şi alte reuniuni ale oamenilor de artă şi ştiinţă, care să ducă la mai buna cunoaştere şi preţuire reciprocă între toate popoarele, la intensificarea contactelor dintre cetăţenii ţărilor europene, la lărgirea accesului locuitorilor continentului la tezaurul civilizaţiei umane.

Viaţa demonstrează că nu se poate vorbi de o reală securitate şi pace în Europa atît timp cît pe continentul nostru continuă cursa înarmărilor. De aceea este imperios necesar să se treacă în modul cel mai hotărît la dezangajarea militară a Europei. Apreciem că ar fi deosebit de utilă asumarea, de către toate statele participante la Conferinţa de la Helsinki, a unor angajamente ferme privind lichidarea bazelor militare, retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, diminuarea trupelor naţionale şi adoptarea altor măsuri de natură să ducă la întărirea încrederii pe continent. În această ordine de idei, România apreciază că s-ar putea trece la reducerea, pentru început, cu 5—10 la sută a bugetelor şi efectivelor militare ale tuturor ţărilor participante la conferinţa general-europeană, inclusiv ale Canadei şi Statelor Unite ale Americii. Adoptarea unor asemenea măsuri ar demonstra că ţările europene sînt hotărîte să facă totul pentru crearea unui climat în care nici o ţară, nici un popor să nu mai poată fi victima vreunei agresiuni sau imixtiuni din afară.

Pentru înfăptuirea securităţii în Europa o importanţă deosebită ar avea încheierea unui pact general-european, la care să ia parte toate statele partici-

pante la Conferința de la Helsinki, care să conțină angajamentul de renunțare la folosirea forței și la amenințarea cu forța, precum și angajamentul statelor posesoare de arme nucleare de a nu le folosi sub nici o formă împotriva altor state sau grupări de state. O contribuție prețioasă ar aduce, de asemenea, la cauza securității europene crearea de zone ale păcii, lipsite de arma nucleară.

Considerăm, de asemenea, necesar să se ajungă la un acord al țărilor europene pentru adoptarea unei poziții comune în vederea sporirii contribuției la lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice și politice internaționale. După părerea noastră, ar avea o mare însemnătate dacă, în cadrul reuniunii de la Belgrad, s-ar aborda această problemă și s-ar ajunge la înțelegeri și soluții pozitive, la schițarea unui program de acțiune a tuturor țărilor europene în această direcție fundamentală pentru cauza păcii și colaborării internaționale.

Doresc, ca de la tribuna acestei sesiuni comune a forurilor supreme ale partidului și statului nostru, să adresez un apel solemn guvernelor, parlamentelor, partidelor, forțelor politice și sociale înaintate, popoarelor de pe continentul nostru, de a depune împreună noi și perseverente eforturi, într-un spirit de largă conlucrare și înțelegere, pentru realizarea unor noi pași pe calea transpunerii în viață a angajamentelor asumate la Helsinki, a principiilor documentului comun, pentru adoptarea de noi măsuri ferme și eficiente în direcția intensificării colaborării intereuropene, dezangajării militare pe continent, creării unui climat de deplină securitate, în care toate națiunile să se poată dezvolta liber, să conlucreze în vederea asigurării unei păci trainice. Să facem totul pentru a asigura popoarelor noastre, generațiilor viitoare, întregii lumi, pacea și securitatea! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Lupta pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale bazate pe deplină egalitate și echitate

Stimați tovarăși,

În lumea de azi, o însemnătate vitală pentru pacea și progresul popoarelor are lichidarea stării de subdezvoltare în care se mai află o mare parte a omenirii — ca urmare a vechii politici imperialiste și colonialiste care a dus la împărțirea lumii în țări bogate și țări sărace. România, ca țară socialistă și, totodată, țară în curs de dezvoltare, militează ferm și este hotărîtă să-și aducă întreaga contribuție la eforturile pentru înlăturarea subdezvoltării, precum și a cauzelor care au generat-o. O expresie puternică a acestei politici o constituie legăturile strînse de prietenie, colaborare și solidaritate dintre România și toate statele care și-au dobîndit independența și au pășit pe calea propășirii de sine stătătoare. În ansamblul relațiilor noastre economice, ponderea țărilor în curs de dezvoltare a sporit de la 18 la sută în 1975, la 21,3 la sută la începutul acestui an și dorim să ajungem în 1980 la cel puțin 25 la sută. România acordă ajutor activ acestor state, atît pe calea dezvoltării unor relații economice cu adevărat echitabile, cît și prin acordarea de asistență tehnică și prin pregătirea cadrelor de specialiști necesare construirii unei industrii și economii moderne. În prezent, în spiritul solidarității cu aceste popoare, România pregătește în institutele sale de învățămînt peste 10 000 de tineri din țările în curs de dezvoltare și, totodată, mii de specialiști români lucrează în aceste țări. De asemenea, o ilustrare elocventă a raporturilor de prietenie și conlucrare cu țările în curs de dezvoltare, cu statele nealiniate este participarea României la „Grupul celor 77“ și prezența sa în calitate de invitată la reuniunile țărilor nealiniate.

Firește, în lichidarea marilor decalaje dintre state,

un rol principal îl au înseși popoarele din țările în curs de dezvoltare, care trebuie să-și mobilizeze forțele și să asigure punerea în valoare a tuturor mijloacelor și resurselor materiale și umane de care dispun. Dar, odată cu aceasta, de cea mai mare însemnătate este instaurarea unei noi ordini economice care să garanteze promovarea unei colaborări internaționale echitabile, respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile naționale și pe destinul său, să asigure condiții pentru progresul economic și social mai rapid al popoarelor rămase în urmă. Considerăm de cea mai mare importanță, în acest sens, stabilirea unor relații economice de tip nou bazate pe un raport just între prețurile materiilor prime și ale produselor agricole și industriale. Noua ordine presupune, totodată, ca țările în curs de dezvoltare să poată avea acces larg și neîngrădit la tehnologiile avansate, la toate cuceririle științei și civilizației moderne. Considerăm necesar să se asigure acestor țări asistență tehnică, precum și sprijin efectiv în pregătirea și formarea cadrelor de specialiști și muncitori calificați necesari dezvoltării economiei naționale. Cu atît mai mult se impune încetarea oricărei acțiuni de racolare a cadrelor de muncitori calificați și de specialiști din aceste țări, de către statele dezvoltate economic — practică ce, departe de a constitui un ajutor, este de natură să împiedice popoarele respective să-și rezolve problemele stringente ale dezvoltării economice, frînează evoluția lor rapidă pe calea progresului. Înțelegînd lucrurile în această lumină, este necesar să se asigure reîntoarcerea în țările lor a cadrelor și specialiștilor atrași prin diferite mijloace de țările avansate, astfel încît aceștia să-și poată ajuta propriile popoare în lupta grea pentru propășire și bunăstare.

Lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice internaționale constituie o continuare logică a luptei pentru lichidarea vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru conso-

lidarea independenței politice și economice a noilor state, pentru afirmarea lor neîngrădită pe plan mondial.

Realitatea arată că sînt popoare care și-au dobîndit independența politică, dar care continuă să se zbată în crîncenă sărăcie ca urmare a faptului că economia lor se află încă în mîinile marilor monopoluri, ale societăților supranaționale. De aceea, numai asigurînd dezvoltarea economică independentă a acestor țări putem vorbi de lichidarea politicii imperialiste și colonialiste, de instaurarea unor relații cu adevărat echitabile în viața internațională.

Avînd în vedere necesitatea ca țările în curs de dezvoltare să-și întărească solidaritatea, să stabilească o poziție comună și să acționeze în mod organizat pentru apărarea intereselor proprii — și ținînd seama de faptul că țările dezvoltate se întîlnesc și au hotărît să se întîlnească din nou în luna mai pentru a-și coordona pozițiile — ar fi, după părerea noastră, oportun să se organizeze o conferință a statelor în curs de dezvoltare, eventual în colaborare cu țările nealiniate. De altfel, așa cum am mai arătat, interesele supreme ale luptei pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea unei noi ordini economice impune ca între țările în curs de dezvoltare și țările nealiniate — în cea mai mare parte cu o economie în curs de dezvoltare — să se realizeze o colaborare tot mai strînsă, să se întreprindă acțiuni comune pentru soluționarea problemelor progresului lor economico-social tot mai rapid și instaurarea unei politici noi, a noii ordini economice pe plan internațional. Desigur, înfăptuirea noii ordini economice, obiectiv major al zilelor noastre, trebuie să fie rodul înțelegerii și conlucrării tuturor statelor, atît în curs de dezvoltare, cît și avansate, și în acest cadru consider că țările socialiste pot avea un rol de mai mare însemnătate. Aceasta constituie o cauză comună a tuturor popoarelor, a întregii comunități umane, un factor esențial în realizarea stabilității și dezvoltării

armonioase a economiei mondiale. Totodată, România consideră că în lichidarea subdezvoltării un rol mai activ trebuie să aibă, de asemenea, Organizația Națiunilor Unite, organismele sale, celelalte organizații economice internaționale, în cadrul cărora trebuie dezbătute în mod democratic, concret căile și modalitățile de făurire a noii ordini economice internaționale.

Numai pe această cale se poate asigura lichidarea subdezvoltării, făuri relații noi, cu adevărat democratice, noua ordine economică internațională, se pot asigura pacea, progresul, crearea unei noi lumi, mai drepte și mai bune pe planeta noastră. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuirea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare — problemă de importanță vitală pentru progresul și pacea întregii omeniri, aspirație arzătoare a tuturor națiunilor lumii

Stimați tovarăși,

O importanță fundamentală pentru progresul și dezvoltarea omenirii, pentru însăși existența civilizației are înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Deși în ultimii ani s-au purtat îndelungate discuții și s-au adoptat numeroase rezoluții cu privire la dezarmare, practic nu s-a realizat nimic pentru oprirea cursei înarmărilor. Așa cum evidenția recent o agenție de presă străină, în cei 15 ani de cînd Comitetul de la Geneva dezbate problemele dezarmării, cheltuielile militare ale celor 31 de state participante s-au triplat, crescînd de la 120 miliarde dolari în 1963 la 350 de miliarde în 1976. Într-adevăr, sînt rezultate bune la Comitetul de dezarmare ! *(Animație în sală).*

Popoarele, întreaga omenire nu pot să nu fie îngrijorate de proporțiile pe care le-au luat astăzi înar-

mările. Numai în Europa există trupe militare cuprinzînd peste 8 milioane de oameni, circa 15 000 de avioane de luptă, 10 000 încărcături nucleare tactice. Volumul cheltuielilor militare pe plan mondial a crescut în perioada postbelică de circa 8 ori, înarmările absorbind în acest interval aproape 5 000 miliarde de dolari, precum și un uriaș potențial științific și de cercetare. Se discută mult despre faptul că securitatea depinde de echilibrul nivelului de înarmare al diferitelor țări. Desigur, pe plan militar trebuie să se asigure un echilibru care să împiedice obținerea, de către vreun stat sau de vreo grupare de state, de avantaje unilaterale. Este firesc să se urmărească asigurarea unei securități reale și egale pentru toți, care să excludă orice atac prin surprindere, permițîndu-se, totodată, desfășurarea corespunzătoare a controlului armamentelor. Ceea ce este însă greu de înțeles este posibilitatea realizării unui asemenea echilibru militar pe calea accelerării continue a cursei înarmărilor. Un asemenea echilibru realizat prin intensificarea înarmărilor duce inevitabil la agravarea pericolului izbucnirii unor noi conflicte, al declanșării unui nou război mondial nimicitor. Cursa înarmărilor poartă în sine germenul ruperii echilibrului militar și ascuțirii încordării internaționale. De aceea apare mult mai logic și mai firesc să se acționeze pentru realizarea unui echilibru militar nu prin sporirea înarmărilor, ci prin reducerea acestora, prin trecerea fermă la acțiuni concrete de dezarmare și, în primul rînd, de dezarmare nucleară, la eliberarea popoarelor de această grea povară și de acest spectru amenințător. Continuarea cursei înarmărilor exercită, așa după cum se știe, o influență nefastă asupra nivelului de trai al popoarelor, frînează progresul și bunăstarea întregii omeniri. Or, dacă fiecare țară ar accepta să-și reducă cheltuielile militare cu numai 10 la sută, la nivelul celor aproape 400 de miliarde dolari cît se cheltuiesc în acest an pentru înarmări s-ar putea obține circa 40 de miliarde dolari ; în

cazul cînd circa jumătate din această sumă ar fi pusă la dispoziția unui fond special al Organizației Națiunilor Unite pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare, s-ar putea realiza pe această bază progrese substanțiale pe calea dezvoltării lor, a progresului economico-social.

În legătură cu toate acestea, România a prezentat la O.N.U. și în alte foruri internaționale propuneri concrete de diminuare și oprire a cursei înarmărilor, îndeosebi a celor nucleare, pentru eliberarea popoarelor de povara cheltuielilor militare și de coșmarul unui război atomic nimicitor. Desigur, nu ignorăm faptul că dezarmarea presupune un proces complex; de aceea considerăm că o importanță deosebită ar avea adoptarea unor măsuri parțiale, cum ar fi lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state, retragerea în interiorul frontierelor naționale a tuturor trupelor străine și a armamentului acestora, reducerea treptată a armatelor naționale, desființarea blocurilor militare — care constituie un anacronism incompatibil cu noul curs spre destindere și colaborare. Asemenea măsuri ar duce, fără îndoială, la întărirea încrederii între state, la diminuarea pericolului unui nou război. România dă o mare importanță convocării sesiunii O.N.U. din 1978 consacrată dezbaterii problemelor dezarmării și se pronunță, totodată, pentru organizarea unei conferințe mondiale destinate opririi cursei înarmărilor, și îndeosebi a înarmării nucleare.

Stă în puterea popoarelor de a obține oprirea cursei înarmărilor și este necesar ca toți cei care înțeleg că popoarele lor pot fi victimele unui nou război să facă totul ca popoarele însele să acționeze pentru a impune dezarmarea și asigura pacea. *(Aplauze puternice)*.

Soluționarea problemelor deosebit de complexe care confruntă omenirea impune instaurarea unor relații noi, democratice pe arena mondială, participarea activă, în condiții de deplină egalitate, a tu-

turor statelor la viața internațională — indiferent de mărimea teritoriului sau a populației, de forța economică sau militară, de orînduirea lor socială. Înțelegem bine răspunderea țărilor mari, dar, totodată, considerăm că un rol important în soluționarea problemelor revine țărilor mici și mijlocii, țărilor în curs de dezvoltare, țărilor nealiniate, care constituie marea majoritate a lumii și sînt direct interesate în promovarea unei politici noi, a unor raporturi noi menite să asigure dezvoltarea nestingherită a fiecărei națiuni pe calea progresului și civilizației.

Mari răspunderi în realizarea unei asemenea conlucrări democratice între state revin Organizației Națiunilor Unite, care oferă cadrul organizatoric cel mai corespunzător pentru dezbaterea problemelor cu participarea efectivă a tuturor statelor. România sprijină Organizația Națiunilor Unite și, în comisia consacrată dezbaterii măsurilor de îmbunătățire a activității acesteia, își aduce contribuția la găsirea soluțiilor pentru ca organizarea și statutul ei să corespundă mai bine marilor schimbări care s-au petrecut și se petrec în lume, năzuințelor și așteptărilor tuturor popoarelor. După părerea noastră, O.N.U. trebuie să joace un rol mai activ în lichidarea subdezvoltării și înfăptuirea noii ordini economice internaționale, în realizarea dezarmării, în respectarea principiilor dreptului internațional de către toate statele și combaterea oricărei încălcări a principiilor acestuia, în dezvoltarea largă a colaborării neîngrădite dintre națiuni. O.N.U. poate și trebuie să-și aducă, de asemenea, contribuția la reglementarea echitabilă a folosirii mărilor și oceanelor, ținînd seama că tendința de extindere unilaterală a drepturilor unor state asupra oceanului planetar, care poate căpăta în fapt caracterul unei extinderi teritoriale, poate crea un șir de probleme conflictuale grave în viața internațională, poate duce la ascuțirea contradicțiilor și agravarea încordării pe plan mondial. Este necesar ca în reglementarea

acestei probleme să se pornească de la principiul ca mările și oceanele să aparțină în continuare patrimoniului internațional al umanității, să servească intereselor tuturor popoarelor, cauzei colaborării și păcii.

În vederea soluționării tuturor acestor probleme, România este hotărîtă să acționeze și în viitor, cu toată fermitatea, pentru sporirea rolului și eficienței O.N.U., ale altor organisme internaționale, să-și aducă contribuția activă la securitatea și pacea întregii lumi, la realizarea unei lumi în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber. *(Aplauze puternice).*

Rolul maselor populare în transformarea progresistă a societății, dezvoltarea colaborării și solidarității Partidului Comunist Român cu toate partidele comuniste și muncitorești, partidele socialiste și social-democrate, alte partide și organizații democratice, progresiste, cu toate forțele antiimperialiste de pretutindeni

Stimați tovarăși,

Una din marile schimbări revoluționare ale epocii actuale este creșterea tot mai puternică a rolului maselor populare, al popoarelor în determinarea cursului evoluției societății omenești. În cadrul acestui amplu proces social, partidele comuniste și muncitorești se afirmă tot mai puternic ca promotoare ale intereselor vitale ale maselor, ca organizatoare ale forțelor sociale înaintate în lupta pentru progres și pace în lume. Ca rezultat al integrării tot mai depline în realitățile naționale ale fiecărei țări, al legării tot mai strînse de năzuințele și aspirațiile maselor largi, au crescut și continuă să crească prestigiul și autoritatea partidelor comuniste, rolul lor în viața politică a națiunilor respective.

Ținînd seama de toate acestea, partidul nostru a promovat în toată această perioadă o politică activă de dezvoltare a colaborării și solidarității cu partidele comuniste și muncitorești. Vom acționa și în viitor, consecvent, pentru lărgirea continuă a raporturilor cu acestea, pe baza principiilor marxism-leninismului, ale deplinei egalități în drepturi și respectului reciproc, pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești pe o bază nouă. *(Aplauze puternice).*

Pornim de la faptul că, datorită marii diversități de condiții în care partidele își desfășoară activitatea, cît și ca urmare a necesității găsirii formelor celor mai potrivite pentru realizarea de transformări social-economice cu caracter revoluționar, democratic, în fiecare țară, este posibil ca în mișcarea comunistă și muncitorească să apară puncte de vedere deosebite. Relațiile de solidaritate, colaborare și unitate în cadrul mișcării comuniste și muncitorești trebuie să se bazeze pe respectarea independenței fiecărui partid, a dreptului de a-și elabora de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, potrivit condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea, excluzîndu-se orice amestec în treburile interne ale altui partid. O astfel de unitate de tip nou poate asigura fără îndoială deplina solidaritate a partidelor comuniste și muncitorești în lupta pentru progres social, pace și securitate, pentru o viață îmbelșugată a popoarelor. *(Aplauze puternice).*

În afirmarea principiilor noi de relații, o importanță deosebită a avut Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa, ținută anul trecut la Berlin. Conferința s-a înscris ca o contribuție importantă la întărirea conlucrării și solidarității partidelor comuniste și muncitorești din Europa în lupta pentru destindere, colaborare și progres social. Ea a pus cu putere în evidență hotărîrea partidelor comuniste și muncitorești de a milita neobosit atît

pentru transformări revoluționare în viața societății, cît și pentru soluționarea pașnică, democratică a problemelor complexe ale vieții internaționale, și în primul rînd pentru realizarea securității în Europa.

În această perioadă, partidul nostru și-a amplificat, de asemenea, relațiile de colaborare cu partidele socialiste și social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu partidele de guvernămînt din țările în curs de dezvoltare, cu alte partide și organizații revoluționare, progresiste, cu partidele democratice — și această orientare va continua cu toată fermitatea și în viitor. Dezvoltăm, de asemenea, puternic raporturile cu organizațiile sindicale, de tineret și femei din întreaga lume, cu alte organizații de masă și obștești, care militează pentru colaborare, progres și pace în lume.

Pornim de la necesitatea întăririi continue a unității clasei muncitoare, a tuturor forțelor progresiste, democratice, antiimperialiste care, așa cum arată viața, pot juca un rol hotărîtor în transformarea înnoitoare a societății, în organizarea pe baze noi a relațiilor internaționale, în făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Una din caracteristicile fundamentale ale epocii pe care o trăim este tendința — așa cum am mai menționat — a tot mai multor popoare de a trece pe calea unei organizări noi, pe baze socialiste, a vieții economice și sociale, hotărîrea lor de a rupe cu trecutul, de a lichida vechile relații bazate pe exploatare și asuprire și a instaura o societate nouă, a dreptății, egalității și libertății.

Înțelegem bine preocuparea forțelor sociale înaintate din diferite țări, a popoarelor, de a găsi modalități concrete de trecere spre socialism care să corespundă cel mai bine realităților lor economico-sociale obiective, specificului dezvoltării istorice, particularităților naționale.

Este cunoscut că popoarele din țările socialiste au trecut la revoluția socială și la edificarea noii orîn-

duiri în anumite împrejurări istorice, sociale și naționale, în condiții care diferă de cele în care trăiesc și acționează astăzi partidele și popoarele ce năzuiesc spre același ideal. Desigur, este un merit istoric incontestabil al popoarelor din țările socialiste că au reușit să lichideze exploatarea și asuprirea, starea de înapoiere, să făurească noi relații de producție și sociale și să obțină succese remarcabile în înflorirea multilaterală a societății, în ridicarea nivelului de trai, material și spiritual al celor ce muncesc. Aceste mari realizări istorice, începute odată cu victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, rămîn un mare cîștig al întregii omeniri, al clasei muncitoare, al tuturor celor care doresc socialismul și comunismul pe planeta noastră ! *(Aplauze puternice)*.

Fără îndoială că aceste popoare — cu toate marile realizări pe care le obțin — mai au mult de făcut pentru realizarea deplină a idealurilor socialismului și comunismului, pentru perfecționarea organizării societății, zidirea celei mai drepte și mai umane orînduiri — orînduirea fără clase exploatatoare. În această direcție acționează și partidul și poporul nostru, hotărîte să dea viață sarcinii istorice stabilite de Congresul al XI-lea de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecere treptată spre comunism.

În ce privește partidele comuniste și forțele progresiste care militează astăzi pentru trecerea spre socialism — așa cum am mai menționat — ele acționează în condiții istorice noi, cu totul diferite, care vor determina, în mod obiectiv, forme concrete de edificare a noii societăți, deosebite de la țară la țară. Într-un fel vor trece la socialism popoarele din țările capitaliste dezvoltate din Europa occidentală și America de Nord și în alt fel vor parcurge acest proces țările în curs de dezvoltare, spre exemplu țările africane, care au scuturat recent jugul dominației imperialiste, coloniale. Pentru țările cu un grad scăzut de dezvoltare economică, obiectivul

central îl constituie dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, asigurarea unor condiții de trai demne pentru marea majoritate a populației, valorificarea bogățiilor naționale în scopul ridicării civilizației întregii națiuni, asigurarea independenței și suveranității naționale. Țările slab dezvoltate care optează pentru calea socialistă de organizare a societății au de înfruntat numeroase greutăți și probleme, unele deosebit de dificile, care nu există, fără îndoială, în țările capitaliste dezvoltate. Tocmai ținînd seama de această realitate specifică, este necesar să se asigure unirea tuturor forțelor fiecărui popor în bătălia pentru a prelua în propriile mîini bogățiile naționale, pentru a pune capăt dominației organismelor economice și de orice fel, supranaționale, pentru progres și prosperitate, pentru realizarea unor reforme democratice, progresiste, în interesul maselor largi ale celor ce muncesc.

Problema unității tuturor forțelor naționale în țările în curs de dezvoltare este astăzi principala necesitate pentru soluționarea problemelor grave în care se află acestea, pentru asigurarea progresului economic-social, a independenței și suveranității lor. Iată de ce, pentru aceste state, problema pluralității partidelor nu are nici un fel de însemnătate ; dimpotrivă, a le îndemna să meargă pe această cale înseamnă a acționa pentru a sparge unitatea forțelor naționale din aceste țări, a deschide calea pătrunderii a tot felul de influențe străine din afară, a împiedica progresul, întărirea independenței și suveranității țărilor respective. Nu de pluralitate au nevoie acum aceste țări, ci de o forță unică, națională, care să le conducă în lupta pentru eliberarea deplină, pentru independență, pentru bunăstare ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este de înțeles că altfel se pun problemele în țările capitaliste dezvoltate, unde există mai multe partide muncitorești, precum și alte partide și organizații democratice și progresiste care se pronunță pentru

o reînnoire radicală a societății, ceea ce pune — chiar și aici — problema unei colaborări largi între aceste forțe, păstrîndu-se desigur identitatea și specificul fiecăruia. Problema pluralității partidelor corespunde în aceste țări condițiilor, particularităților social-istorice în care s-au dezvoltat. Și ar fi o mare greșeală dacă nu s-ar ține seama de aceste realități, dacă nu s-ar acționa în conformitate cu ele. Dar, dacă aceasta corespunde realităților și necesității acestor țări, ea nu poate fi considerată ca o legitate universală, ca un model care să se recomande și să se încerce să se impună altor țări și popoare. Tocmai în aceasta constă înțelegerea diversității condițiilor specifice în care își desfășoară activitatea diferite forțe revoluționare, partide politice.

Iată de ce Partidul Comunist Român, înțelegînd bine preocuparea din țările capitaliste dezvoltate pentru găsirea unei căi proprii de dezvoltare, inclusiv în condițiile pluralității partidelor, nu poate să conceapă în nici un fel că o anumită experiență, inclusiv aceasta a partidelor din Occident, poate fi recomandată altora. Cum am spus, ar fi o mare greșeală, ar da cu mult înapoi dezvoltarea țărilor în curs de dezvoltare dacă acolo s-ar merge pe această cale. Problema căilor trecerii spre socialism și a unității forțelor, în diferite forme, trebuie soluționată de către fiecare popor, de forțele revoluționare din fiecare țară, în condițiile în care își desfășoară activitatea. Aceasta înseamnă înțelegerea unității de tip nou, respectarea dreptului fiecărui partid, al fiecărui popor de a-și alege căile de dezvoltare, în deplină independență și libertate! *(Aplauze puternice)*.

Pornind de la tabloul complex al realității zilelor noastre este evident că, indiferent în ce forme concrete specifice va acționa fiecare partid, fiecare popor, esențialul este să se asigure întărirea colaborării și solidarității tuturor partidelor comuniste și muncitorești, a partidelor socialiste, a altor partide democratice, progresiste, inclusiv a forțelor reli-

gioase, a tuturor forțelor sociale care militează pentru transformarea și înnoirea societății. În zilele noastre apare tot mai evident că singura cale care poate asigura eliberarea omenirii de gravele anomalii sociale ale trecutului, de asuprire, inegalitate și sărăcie, o constituie stabilirea unor raporturi noi, de egalitate, atît pe plan național cît și pe plan internațional, făurirea unei lumi în care, într-adevăr, popoarele să se poată dezvolta libere, a unei lumi a dreptății sociale, a dreptății naționale, a bunăstării și fericirii fiecărui popor. *(Aplauze puternice).*

Noi considerăm că orînduirea socialistă este singura capabilă să asigure înfăptuirea acestor năzuințe ale popoarelor, adevărata democrație și libertate a celor mulți, a maselor largi populare, rezolvarea problemelor vitale ale popoarelor, crearea condițiilor pentru participarea directă și efectivă a celor ce muncesc la conducerea vieții economico-sociale, la guvernarea societății, a statului, la făurirea conștientă a propriului destin, a propriei istorii. În această concepție, democrația socialistă apare net superioară oricărui alt tip de democrație cunoscută de-a lungul istoriei, deoarece numai ea asigură participarea nemijlocită a poporului, eliberat de asuprire și exploatare, la conducerea societății, la făurirea unei lumi în care toate categoriile sociale, toți oamenii vor fi cu adevărat liberi și stăpîni pe destinul lor.

Doresc să exprim, de la această înaltă tribună, hotărîrea neclintită a Partidului Comunist Român de a acționa și în viitor, cu toată fermitatea, precum și cu deplină încredere în triumful cauzei socialismului și progresului social, pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității cu toate forțele revoluționare, comuniste, socialiste, progresiste, democratice, antiimperialiste de pretutindeni, inclusiv religioase, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, pentru egalitate și libertate socială și națională, pentru dreptul fiecărui popor de a-și alege singur calea dezvoltării sociale, fără nici un amestec din

afară, pentru o lume a egalității și respectului, pentru pace și colaborare între toate popoarele. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Am înfățișat pe larg activitatea internă și externă desfășurată în această perioadă, pentru a evidenția și mai puternic faptul că Comitetul Central al partidului, guvernul au acționat ferm și neabătut în vederea înfăptuirii istoricelor hotărîri ale Congresului al XI-lea, pentru realizarea în viață a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Rezultatele pe care le-am obținut în această perioadă în dezvoltarea economico-socială a patriei și ridicarea nivelului de trai al poporului confirmă încă o dată justețea și realismul politicii partidului, a prevederilor planului cincinal, hotărîrea cu care toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor urmează partidul și înfăptuiesc neabătut în viață această politică.

Toate realizările istorice dobîndite ne dau deplina încredere că drumul pe care mergem este un drum just, luminos — drumul socialismului, comunismului, al bunăstării și fericirii întregii noastre națiuni! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Așa cum am menționat, și situația internațională ne dă deplina încredere că politica elaborată de Congresul al XI-lea este justă, ne dă tăria să afirmăm că vom face totul pentru a contribui la realizarea unor relații noi pe plan internațional, pentru ca, împreună cu toate forțele care se pronunță pentru această politică, să contribuim la înfăptuirea năzuințelor întregii omeniri de pace, bunăstare, independență și libertate. *(Aplauze puternice).*

Am deplina convingere că organele și organizațiile de partid vor face totul, în fruntea maselor largi populare, pentru unirea eforturilor întregii națiuni în vederea înfăptuirii neabătute a acestei politici in-

terne și externe, care corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii națiuni, intereselor tuturor popoarelor lumii.

Îmi exprim convingerea că vom îndeplini cu succes, într-o deplină unitate a partidului și întregului popor, atît planul pe acest an, cît și planul cincinal, că vom asigura poporului nostru o viață tot mai demnă, mai îmbelșugată, bunăstarea și fericirea! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Să întîmpinăm centenarul Independenței de stat a României, sărbătorirea a trei decenii de la proclamarea Republicii și Conferința Națională a partidului, care va avea loc în acest an, cu rezultate tot mai mărețe în toate domeniile de activitate! Să întărim și mai mult unitatea și forța partidului nostru, a întregului nostru popor în cadrul Frontului Unității Socialiste, să facem totul pentru victoria socialismului și comunismului în România! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu încrederea fermă în forța partidului și poporului nostru, în viitorul luminos al patriei noastre, cu încrederea deplină în perspectiva triumfului înțelegerii și înțelepciunii în viața internațională, al unei politici noi, doresc să închei, urîndu-vă tuturor, întregului nostru popor succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice, prelungite, urale și ovații. Se scandează: „Ceaușescu-P.C.R.“. Într-o atmosferă de puternic entuziasm toți cei prezenți în sală aclamă îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului și președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu).*